SW

Svět Westernu
The World of Western

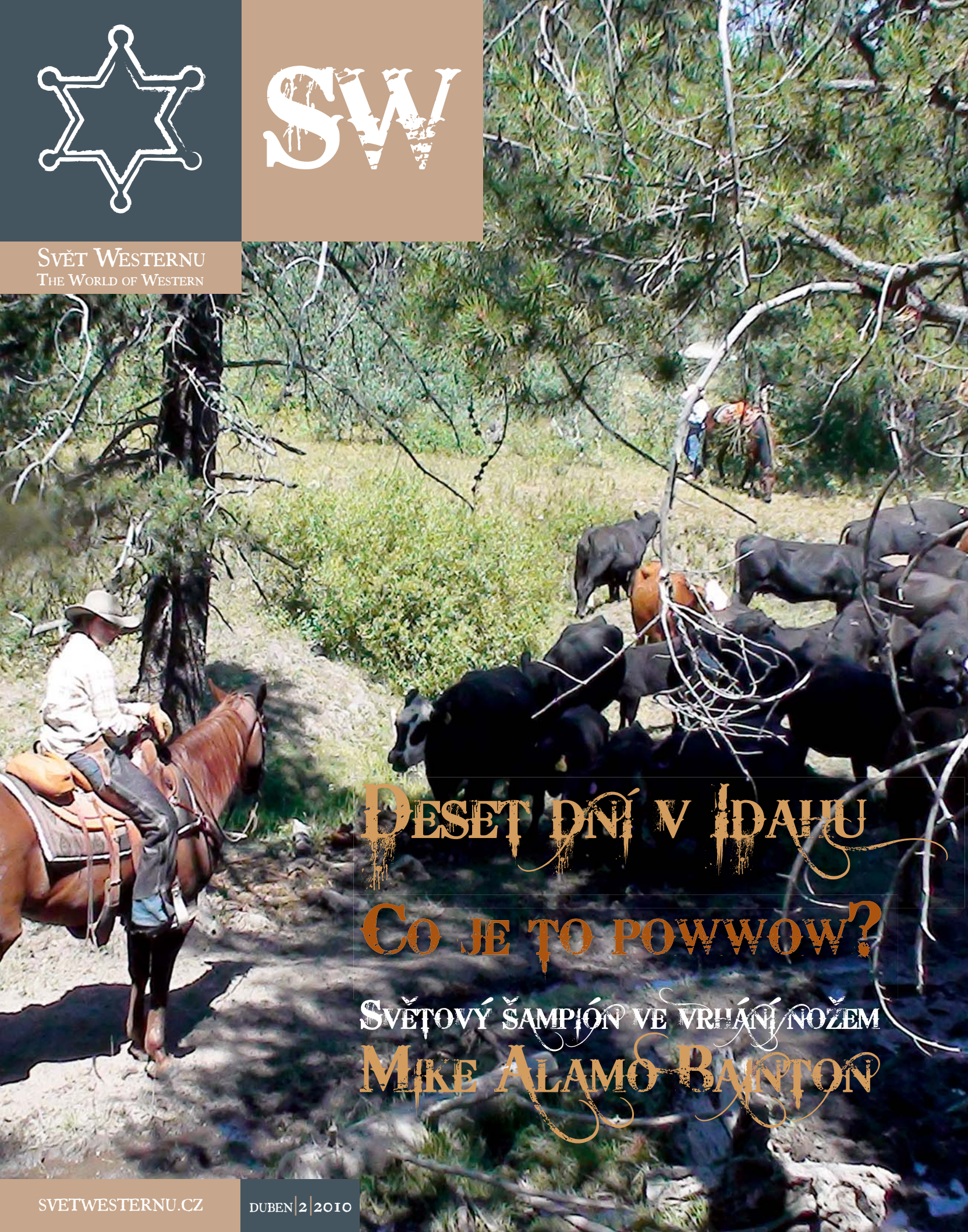

Deset dní v Idahu

Co je to powwow?

Světový šampión ve vrhání nožem
Mike Alamo Bainton

svetwesternu.cz

duben|2|2010

Obsah

western hobby

TANEC

Crock 14: Tancování je pro nás jeden velký kůň 4 - 7

INDIÁNI

Co je to pow-wow? 8 - 9

Ohlédnutí za 15. českým zimním halovým pow-wow 10 - 11

REPORTÁŽ

Deset dní v Idahu… 12 - 13

LIDÉ KOLEM WESTERNU

Pětasedmdesát zářezů na totemu Mirka Hoffmanna 14 - 16

western sport

GALERIE NEJLEPŠÍCH

Mistr v ovládáním honáckého biče 18

Marcel Regmund

ZE SVĚTA SOUTĚŽÍ

SWS: Memoriál Romana Horešovského 19

WESTERNOVÉ DĚNÍ U NÁS

Appaloosa Horse Club ČR: Koňský ranč na cestách 20

Funkcionáři, jak je neznáte: Ivan Černoch, ČJF 21

NBHA CZ JE TU!!! 22

ZAHRANIČNÍ OKÉNKO

Rozhovor s Mikem Alamo Baintonem, 24 - 25

světovým šampiónem ve vrhání nožem

western echo

WESTERNOVÍ HRDINOVÉ

Pistolník Šťastný Luke 26

KNIŽNÍ RECENZE

Martin Žák: Zápisky osamělého poutníka s autoharfou 27

FILM

Rozhovor s režisérkou Danielou Kroupovou: 28 - 29

Čeští kovbojové v arizonské poušti

PEL MEL

Dopisy, Naše soutěž, 30

Výherce z minulého čísla,

Hledáme dopisovatele, fotografy a externí redaktory

Editoriál

Vážení příznivci westernového dění!

Stromy pučí a kvetou, záhony hýří všemi barvami, sluníčko konečně hřeje v trvalejším režimu a lidé i zvířata „nastartovali“ na vyšší obrátky. Máme chuť vyrazit si na čundr, nasedlat koně a vyjet do přírody, zapráskat bičem, zatočit lasem – prostě jen tak si povyskočit a s novou vervou se pustit do života.

Všechny westernové aktivity po dlouhé zimě ožívají a víkendy se plní rozmanitými akcemi, které mají westernovou příchuť. Na Beaver City proběhla jarní cena, chystají se první rodea, ožívají corraly a sportovní kolbiště, kde se odehrávají první závody v různých disciplínách westernového ježdění, westernová městečka otevírají své brány návštěvníkům. Střelci mají napilno, country kapely naladěno a nohy tanečníků country tanců stejně jako tanců indiánských se jenom kmitají…

Ani nás ten radostný čas jarního rozpuku nenechal lhostejnými a s elánem jsme dokončili druhé letošní číslo Světa westernu. Zaujme vás námi připravené menu? Bude pro vás dostatečně pestré a výživné?

Jestli ano, napište. A jestli ne, napište také! Ať využijeme onoho přídavného motoru, který nám jaro nadělilo, a případně dohoníme v příštím čísle to, co by vám snad v tomto mohlo chybět. Anebo víte co? Přidejte se k našemu redakčnímu týmu a pojďme sezónu roku 2010 zmapovat dle vašeho gusta – víc hlav víc ví a westernový svět je pole natolik šíré a úrodné, že je stále o čem zajímavém z našich českých a moravských (ale i slovenských a jiných cizích) krajů psát.

Pro milovníky angličtiny jsme také v tomto čísle nechali jeden článek v původním mateřském jazyce dotazovaného, jak ho redaktoři Světa westernu připravili, a pro ty z vás, kteří preferují češtinu, je článek přeložen.

Co dodat? Ať se vám v letošním jaru daří, ať máte spoustu elánu a sil k uskutečnění vašich westernových snů, ať se na svých cestách setkáváte se stejnými vyznavači svobodného ducha a ctiteli práva a spravedlnosti z dob Divokého západu, ať je vám prostě fajn… Užijte si toto číslo Světa westernu a u příštího vydání a nebo na našem webu **www.svetwesternu.cz** ahoj!

Za tým Světa westernu

Robert Mahovský a Irena Šatavová

Foto: Patricie Malysová

STRHUJÍCÍ ENERGIE

Kulhavé herky

Milada Mikulenková vede taneční skupinu Crock 14 už pěknou řádku let. Léta dřiny se vyplatila - její soubor patří u nás v country tancích mezi úplnou špičku. A vlastně můžeme vynechat slůvka „u nás“, protože ocenění při mezinárodních vystoupeních dosvědčují, že v cloggingu je evropskou jedničkou a ostudu nám nedělá ani v domovině country stepu, v Americe.

ZROZENÍ „KULHAVÉ HERKY“

SW Kdy vaše skupina Crock 14 vznikla?

Bylo to v době, kterou lze označit za zlatou éru country - country bály se tehdy pořádaly na Žofíně i v jiných podobně reprezentačních prostorách a styl country vyznávalo mnoho lidí. Hovořím o době zhruba před dvaceti lety. My oba s manželem – i tanečníci, kteří s námi v roce 1995 skupinu Crock 14 zakládali – jsme před tím tančili v jiných tanečních skupinách. V Crocku 14 se pak cíleně sešli právě ti, kdo byli (a jsou) vyznavači a milovníky country a westernu.

SW Jak jste se ke country tancům dostala vy?

Zakladatelem country tancování v Česku byl Jasan Bonuš se svým otcem prof. Františkem Bonušem. Oba se původně věnovali folklóru a skrze něj se napojili na americké country tance, které k nám přinesli. Já jsem se s tímto druhem tancování setkala ve druhé polovině osmdesátých let, tedy ještě před revolucí. Šlo o věc sice ne zakázanou, ale přinejmenším zvláštní. Odmalička jsem milovala koně, western, Indiány – prostě tento druh dobrodružství spojený s koňmi mě hrozně přitahoval a byla jsem

Vystoupení „Divoké kočky“ na Country music festivalu ve Wieselburgu v Rakousku

v dětství spíš jako kluk. Poté, co jsem začala tancovat, vyzkoušela jsem si postupně téměř všechny druhy tance. A když jsem zjistila, že i v tancování je „to něco“, co mě odjakživa lákalo, tak jsem se za tím pustila.

SW Proč se vaše taneční skupina jmenuje Crock 14?

Crock v angličtině znamená nejen speciální kameninový hrnec s ušima, ale také kulhavého, chromého koně, čili herku. To nás nadchlo: ano, my jsme ty kulhavé chromé herky! A protože nás, zakladatelů nového tanečního souboru, bylo právě čtrnáct, název skupiny byl na světě!

SW Dnes jste jedineční tím, že tančíte americký country step - clogging. Jak to bylo v době vašich začátků?

Dneska má čisté country v Česku jenom velmi úzké pole diváků. Když jsme začínali, bylo tomu jinak – pořádalo se zde mnoho hojně navštěvovaných country festivalů či country akcí, kde jsme vystupovali v doprovodném programu a kde pořadatelé měli nějaké peníze na zaplacení tanečníků. Jak plynul čas, tak někdy kolem roku 2000, začal zájem diváků o tento typ zábavy upadat.

SW Zjistili jste proč?

Zlatá éra české country, která navazovala na trend vycházející z americké country music, skončila obrazně řečeno s Michalem Tučným. V současné době je tu nemálo dobrých muzikantů a kapel, které dělají velmi dobrou country a směřují ji do modernější podoby, ale nějak se nepodařilo tuto hudbu dostat do rádií a do povědomí lidí. U nás má obrovské zázemí folk, ale když se řekne moderní country, většina lidí si pod tím nic nepředstaví, anebo maximálně vidí ten ohníček a kytaristu s liščím ohonem na klobouku, jak hraje Niagáru. Moderní country je ale už někde úplně jinde! Když pak tančíme na hudbu kapely The Charlie Daniels Band (na písničku známou z filmu Divoké kočky), lidé se diví: To je výborná hudba! A to je country? Stejně jako nevěřícně kroutí hlavou nad tím, že Shania Twain, kterou často slýcháte z vysílaní popových rádií, je country zpěvačkou. Prostě tahle dobrá country hudba, která se dnes běžně hraje na festivalech v Rakousku, Německu, Švýcarsku, Dánsku, Švédsku, ale i v Polsku, do povědomí českých posluchačů nepronikla.

CLOGGING - TO JE ENERGIE A STRHUJÍCÍ SÍLA

SW Co je to clogging a čím vás nadchl, že jste ho začali tančit?

O cloggingu, což je americký country step, se v Česku vědělo už v polovině 90. let. A protože je to hodně dynamická a rytmická záležitost, inspiroval nás a přibírali jsme si ho čím dál více do našeho repertoáru. Synchronní zvuk většího množství stepařů je velice atraktivní nejen pro tanečníky, ale i pro diváky. Přímo z něho prýští obrovská energie a síla, která je strhující a naplňující.

SW Z jakých kořenů vyrostl?

Dřevní podoba cloggingu, to bylo čisté, tradičné americké country tancování na country hudbu. Do Ameriky ho přinesli irští vystěhovalci, a proto nepřekvapí, že základ cloggingu je velmi blízký irským tancům, kde se rytmus hudby vydupává. Tento typ tance se časem smísil nejen s indiánskou taneční kulturou, pro kterou je také typický rytmus, měkká kolena a vydupávání patou, ale samozřejmě též s vlivy přicházejícími z jihu od černochů. Původní clogging tančili osadníci v Appalačských horách, kde se scházeli po práci na dřevěných verandách, takže jejich dupání při tanci bylo hodně zvučné. K tomu hrály housličky, banjo… a vznikl clogging.

SW K tomuto tanci je potřeba mít speciální boty. Jaké?

Tyto speciální boty si necháváme přivézt z Ameriky, což je levnější, než kdybychom si je dávali ušít doma. V Americe je clogging obrovský byznys (tančí ho tam děti od pěti let až po sedmdesátileté seniory) a tomu odpovídá i sériová výroba těchto bot. Na špičce a na patě mají dvojité plechy, které při stepu vydávají charakteristický zvuk znásobený tím, že tanečník udělá úder botou o podlahu a oba plechy současně udeří ještě i jeden o druhý. Zvukově je proto clogging mnohem výraznější než klasicky jazzový step, kde mají tanečníci na botách jen jednoduché plíšky.

SW Dá se slovo clogging nějak přeložit?

Název tance je odvozený od slova clogg, které znamená dřeváky. Původní tanečníci nosili dřeváky, s nimiž při tanci dupali či chcete-li „bušili“ do dřevěné podlahy.

SW Jakým vývojem prošel tento tanec od svého vzniku po současnost?

S postupem času se na něj nabalovaly další taneční vlivy stejně jako na klasickou country. Byl to country rock-and-roll, country rock, country pop… Od devadesátých let se clogging v Americe tančí na jakoukoliv hudbu, která s country nemá vůbec nic společného. V roce 1999 jsme se v severní Carolíně zúčastnili celonárodní taneční soutěže v cloggingu, kde bylo mnoho kategorií – od tradičních kategorií, kde se tančí na country hudbu a tanečníci mají předepsané figury, až po clogging tančený na hip-hop, rap, klasické disco… Clogging se dnes dá v podstatě tančit na jakoukoliv hudbu, která má pravidelný rytmus ráz, dva, tři, čtyři.

Milada Mikulenková s manželem

SW Čím přitahuje právě vás?
Pro mě je clogging úžasný nejen v jeho rytmu, stepu, ale také v tom, že se v něm dá použít obrovské množství tanečních výrazových prostředků z různých oborů – pohyby z moderního tance či z baletu, akrobatické prvky, dá se ozvláštnit prostorovými prvky… Vše je velmi volné a záleží na fantazii choreografa a na hudbě! Tím vším je clogging pro evropské publikum nesmírně zajímavý.

O TANEČNÍCÍCH, HUDBĚ A INSPIRACI

SW Kolik členů má skupina Crock 14?
Dneska je nás v souboru asi dvacet. Nejmladší Míše je patnáct, nejstaršímu tanečníkovi necelých čtyřicet let. Trénujeme dvakrát týdně dvě až tři hodiny v našem vlastním tanečním studiu, které máme tady v Praze na Smíchově. Dříve jsme byli v podnájmech v různých tělocvičnách, ale naše speciální boty s dvojitými plechy samozřejmě ničily tamní povrch. Nářky se týkaly i toho, že náš trénink je příliš hlučný, proto jsme si v roce 2005 pořídili vlastní taneční studio na Smíchově.

SW Převažují v souboru děvčata, nebo je to půl na půl s chlapci?
Aktivních tanečníků máme jen pět, další tři jsou v přípravce. Tudíž vycházejí tři děvčata na jednoho kluka. Tomu uzpůsobujeme i naše choreografie – některé jsou párové, jiné nepárové, nebo pouze „holčičí" postavené na jejich sex-appealu, což má publikum velmi rádo.

SW Jak získáváte nové tanečníky?
V naší přípravce nemáme zástupy tanečníků, jako je tomu například v tanečních studiích vyučujících street dance. Pořádáme ale kurzy cloggingu pro širokou veřejnost, a tím si vytváříme širší základnu možných tanečníků, kteří případně mohou přejít k nám do skupiny.

SW Jak často tyto kurzy pořádáte?
Vždycky na jaře a na podzim. Konají se jednou týdně a trvají tři až čtyři měsíce. Kdo má chuť pokračovat, jde do mírně pokročilých a pokročilých. Tyto kurzy navštěvují lidé v širokém věkovém rozmezí – od čtrnáctiletých až po čtyřicátníky i starší. Počátky nejsou nijak fyzicky náročné a v začátečnickém kurzu se lidé naučí základní údery, základní pohyb vycházející z kolen a základní krokové kombinace. Šikovný tanečník zvládne základy cloggingu během necelého roku a je připravený učit se jednoduché choreografie.

SW Kolik nadějných tanečníků máte nyní v přípravce?
Asi deset, v různých úrovních.

SW Jak pro svá vystoupení vybíráte hudbu?
Pomáhá nám internet, z něhož zjišťujeme, jaká hudba se hraje a která CD vyšla. Čerpáme výhradně z americké a australské hudební scény.

SW A z čeho čerpáte inspiraci?
Pro tradičnější vystoupení ji získávám od amerických lektorů různých tanečních škol, kteří vydávají svá výuková DVD. Obrovské osobní zkušenosti jsem získala během naší cesty do USA, kterou jsem již zmínila a jež pro mě byla velmi inspirativní. Choreografii pro cloggingová vystoupení, jež jsou pojatá jinak než klasické country a western, vytvářím na základě strhující rytmické hudby, která mě jako tanečníka láká a nabudí. Tímto způsobem jsme připravili úplně moderní choreografii pro vystoupení Destiny na hudbu Vanesy May či pro představení Victory, které vzniklo ve spolupráci s výborným českým houslistou Luďkem Lerstem. Propojení živého hraní s tancem je zajímavá záležitost.

SW Vy jste choreografii vystudovala?
Bohužel ne. Patnáct let jsem se věnovala klasickému baletu a postupně ke mně nápady začaly přicházet samy. Taneční vzdělání by mě ale lákalo a považuji ho – jako vzdělání v jakémkoliv jiném oboru – za obrovské plus. Cítím to jako svůj nesplněný sen, který se mi třeba ještě vyplní.

SW Kolik tanců má váš soubor na repertoáru?
Zhruba dvacet choreografií. Udržujeme je, abychom byli všestranní a dokázali vyhovět různým požadavkům firem, které si nás zvou na svoje akce. V zimě se tančí spíše clogging zaměřený na modernější podobu country, zatímco s jarem a létem trénujeme více westernové choreografie pro country festivaly.

SW Váš manžel je také tanečník a společně pracujete i v Crocku 14. Jak jste se poznali?
S manželem jsme se potkali už v předchozí taneční skupině. A pak se to tak nějak vyvinulo, že dnes jsme manželé a máme spolu dvanáctiletého syna.

Po vystoupení ve westernovém městečku Halter Valley nedaleko Plzně

„WESTERN, TO JE PRO MĚ POCIT SVOBODY SPOJENÝ S VOLNOSTÍ, KTEROU MŮŽE ČLOVĚK ZAŽÍT PRÁVĚ NA KONI. ALE TAKÉ SVOBODY V TOM, CO ČLOVĚK CÍTÍ. JE TO SAMOZŘEJMĚ TAKÉ O WESTERNOVÉ HUDBĚ, O KULTUŘE AMERICKÉHO ZÁPADU A O VŠEM S TÍM SOUVISEJÍCÍM: O INDIÁNECH, LOVCÍCH, WHISKY, OBLÉKÁNÍ… JE TO PROSTĚ TAKOVÝ ŽIVOTNÍ STYL, KTERÝ ČLOVĚK NEMUSÍ ŽÍT 24 HODIN DENNĚ, ALE KDYŽ NĚKAM VYJEDE, SNADNO SE K NĚMU PŘIKLONÍ, PŘÍPADNĚ MU PROPADNE. A PAK SE ZASE VRÁTÍ DO REALITY."

SW Jak máte mezi sebou rozdělené role? Kdo koho musí při tanci poslouchat?
Máme to mezi sebou rozdělené tak, že já vymýšlím choreografie a přicházím s nápady, co by se mohlo udělat, a manžel je praktik a realizátor toho všeho: dá to dohromady technicky, řekne, co je možné a co musím vymyslet jinak, obstará hudbu, zajišťuje provoz našich webových stránek… Takže se dobře doplňujeme.

COUNTRY FESTIVALY DOMA I V CIZINĚ

SW Zmínila jste country festivaly, kterým kvete pšenka spíše v cizině než doma. Kam vyrážíte?
V létě jezdíme hodně a rádi do zahraničí. Tam na festivalech najdete

opravdu všechno, co se týká westernu – scházejí se zde lidi, kteří mají koně, farmy a statky, motorkáři, milovníci rodea, ale i lidé z měst, odkud přijíždějí celé rodiny s dětmi. Jsou v riflích či v koňském oblečení a přicházejí se sem bavit: dobře pojíst, poslouchat muziku, zatančit si. Všichni tančí line dance, což je v západní Evropě obrovský hit, jen u nás se nechytl.

SW Tak ho trochu přibližte…

Jsou to moderní country tance, které se tančí v dlouhých řadách. Na rozdíl od klasických country tanců, jako jsou čtverylky a kruhové tance, tu nepotřebujete partnera. Tančí se v klubech v Americe, Evropě i v Austrálii, všichni umí základní figury a je to neskutečně populární.

SW Který z festivalů byste doporučila těm, kdo dostanou chuť si na nějaký zajet?

Ve Švýcarsku v Interlakenu je začátkem června jeden z největších festivalů v Evropě, asi pro 50 tisíc lidí. Je to nádherné místo pod Alpami, hrají tu výborné kapely, ale stává se to až příliš komerční záležitostí a původní půvab festivalu se pozvolna vytrácí. Naproti tomu v Německu, asi sto kilometrů za Norimberkem, je malé westernové městečko v Nordenbergu. Postavil ho před čtyřmi roky jeden fanoušek do koní a westernu, který má kolem sebe stejné nadšence. Vyrostl zde perfektní saloon, hotýlek ve stylu nádherně zařízených westernových domečků s dřevěnými verandami… a poslední srpnový víkend se tu každoročně koná třídenní country festival. Na něm se představují výborné country kapely, podávají se tu různé dobroty, točí se pivo a lidé, kterých sem přijíždí kolem pěti set, se výborně baví. Atmosféra tohoto festivalu je nepřekonatelná, úžasná. A projeli jsme toho už dost, abych to mohla posoudit!

SW Můžeme vás vidět také na nějakých festivalech v Česku?

Poměrně pravidelně jsme vystupovali na festivalu Jesenický nuget, který se koná v červenci. V posledních dvou letech jsme tam sice nebyli, protože jsme ve stejném termínu měli vystoupení na festivalu v Polsku, ale letos do Jeseníku zamíříme opět. A určitě budeme vidět první červnový víkend na festivalu Mezi ploty, který se koná v areálu bohnické léčebny v Praze. Na tomto festivalu je hezké to, že kromě divadelních a hudebních scén je tu také čistě taneční scéna, kde se střídají různé taneční styly a návštěvníci mohou vidět výrazový tanec, historické tance, flamengo, africké i karibské tance a také náš clogging.

SW Vaše skupina jezdí „na zkušenou" do světa. Dvakrát jste byli v USA, navštívili jste Austrálii…

Austrálie je zemí country a westernu zaslíbenou. Dělají se tam výborná rodea, mají skvělé koně, pořádají obrovské hudební festivaly a lidé to milují. Mluvím z vlastní zkušenosti, cestovali jsme po Austrálii s naší skupinou v roce 2006 a navštívili jsme mimo jiné také Tamworth, které je považováno za australský Nashville.

SW A kam se chystáte letos?

Naposledy jsme v Americe objeli Středozápad a Jihozápad. Letos bychom rádi udělali celé západní pobřeží i s kouskem Kanady. Zatím je všechno v jednání a domlouváme si svoje vystoupení, neboť tančit před americkým publikem, to je pro nás zážitek.

SW Když řeknu slovo western, co se vám vybaví? Jaká je vaše definice westernu?

Je to pocit svobody spojený s volností, kterou může člověk zažít právě na koni. Ale také svobody v tom, co člověk cítí. Pro mě je to samozřejmě také o westernové hudbě. O kultuře amerického Západu, která to nastartovala, a o všem s tím souvisejícím: o Indiánech, lovcích, whisky… a také o oblékání. Pro mě jsou nejpohodlnějšími botami na světě právě „koně", které nosím celou zimu. Je to prostě takový životní styl, který člověk nemusí žít 24 hodin denně, ale když někam vyjede, snadno se k němu přikloní, případně mu propadne. A pak se zase vrátí do reality.

Dívčí cloggingové vystoupení na festivalu Mud, Bulls & Music nedaleko Brisbane v Austrálii

Před cloggingovým vystoupením ve westernovém městečku Halter Valley u Plzně s cloggingovými botami v ruce

KONĚ A WESTERNOVÝ SVĚT MILADY MIKULKOVÉ

SW Říkala jste, že odmalička jste tíhla ke koním. Jezdíte na koni i s manželem?

Ano, jezdíme, pokud nám to čas dovolí. Naším jedním velkým koněm je totiž tancování! Ale i na těch čtyřnohých si s manželem občas vyjedeme na vyjížďku, jak tady u Prahy, tak i v okolí naší chalupy u Mariánských Lázní, kde je hodně koňských rančů. A také se snažíme vyzkoušet si koně v cizině, kam se dostáváme během našich poznávacích cest. Například v roce 2002 jsme byli v Dallasu a vyjednali jsme si dopředu též westernové ježdění. Bylo to v srpnu, kdy je tam hrozné vedro. Když nás přivedli ke koním, zapochybovali jsme, zdali nás vůbec uvezou – byli takoví skleslí, se svěšenými hlavami… Jak se ale nasedlali, přímo ožili – a pak to byla pohádka! A v Austrálii jsme absolvovali tříhodinovou vyjížďku až na pobřeží, s nádherným výhledem na Tichý oceán.

SW Jaká je ta vaše realita?

Já pracuji jako účetní a daňař a tančení je pro mě právě tou svobodou spojovanou se slovem WESTERN.

Irena Šatavová

Foto: Archiv Crock 14

Co je to Pow-wow?

Pow-wow je pro původní obyvatele Severní Ameriky způsobem, jak se vzájemně setkávat, tančit, zpívat, navštěvovat se, obnovovat stará přátelství a vytvářet nová. Je to chvíle, kdy ožívají myšlenky na staré způsoby, a zároveň je to cesta k uchování bohatého dědictví.

TANEC JE ZÁKLADNÍ SLOŽKOU NEJEN POW-WOW, ALE VŠECH OBŘADŮ INDIÁNSKÝCH KMENŮ SEVERNÍ AMERIKY. TANEČNÍCI SE POHYBUJÍ V RYTMU BUBNOVÁNÍ, KTERÉ PRO INDIÁNY SYMBOLIZUJE SRDEČNÍ PULS A ZÁKLADNÍ RYTMY VEŠKERÉHO ŽIVOTA.

OHLÉDNUTÍ DO HISTORIE

Pro pochopení Pow-wow je třeba vnímat celou historii indiánských národů. Před příchodem Evropanů žilo v Severní Americe velké množství různých kmenů, z nichž každý měl svoji specifickou kulturu. Jednotlivé oblasti a kmeny měly jedinečnou a bohatou historii písní a tanců. Také spolky a klany měly své zvláštní obřady a tance. Porážky v bitvách s bílými přistěhovalci a později násilná asimilace způsobily, že se spousta zvyklostí jednotlivých kmenů nedochovala a některé národy dokonce svou kulturu - včetně jazyka - ztratily úplně. Kulturní vývoj se však ztrátou svobody a původního způsobu života těchto indiánských národů nezastavil. Pow-wow je jedna z živoucích tradic, která se vyvíjí a přejímá do sebe mnoho okolních vlivů. Je známkou toho, že tradice navazující na odkaz předchozích generací indiánů nejsou mrtvé a dál se dynamicky rozvíjí.

Historie tanců a písní je u indiánských národů velmi dlouhá a bohatá. Tancem oslavovaly život ve všech jeho podobách. Většina kmenových shromáždění, jejichž významnou součástí byl právě tanec a zpěv utužující spojenectví mezi jednotlivými skupinami, pokračovala až do roku 1830, kdy federální vláda přijala „Indian Removal Act“ (Zákon o přesídlení indiánů) a začala budovat systém rezervací. Tím, že vedle sebe musely žít různé kmeny, se rozdíly mezi nimi začaly stírat, a to i v tanečním projevu.

Vláda Spojených států amerických vydala ve vztahu k indiánům mnoho omezujících opatření, mezi nimi i zákaz indiánských tanců a obřadů, neboť v tancích spatřovala hrozbu a možnou přípravu na válku. Zlom přišel až s 1. světovou válkou, neboť z více než osmi tisíc původních obyvatel Ameriky, kteří narukovali do armády, bylo šest tisíc dobrovolníků. Tak velký projev vlastenectví, jak vláda vysokou účast indiánů v armádě vnímala, dal vzniknout v roce 1924 Zákonu o občanství indiánů („Indian Citizenship Act“). Poprvé tak byli původní obyvatelé považováni za plnoprávné občany s právem volit a být volen. Následovaly další velké ústupky, včetně povolení některých indiánských tanců a obřadů, vznikaly nové tance a obnovila se některá kmenová shromáždění, na kterých velmi často hrdě vlála i americká vlajka – symbol, pod kterým bojovali i umírali nedávno indiánští válečníci. Tento zvyk se pak začlenil mezi rituály Pow-wow.

Okolo roku 1879 proběhlo jedno z prvních mezikmenových Pow-wow, které pořádal kmen Ponků (Ponca) v Oklahomě. Na toto Pow-wow přijely kmeny Omahů (Omaha), Vraních indiánů (Crow), Kajowů (Kiowa), Osedžů (Osage), Pónių (Pawnee), Otů (Oto), Ajowů (Iowa), Šajenů (Cheyenne) a Komančů (Comanche). Od té doby se popularita slavností Pow-wow stále zvyšuje. Zúčastňují se jich příslušníci téměř všech indiánských kmenů Severní Ameriky.

PRŮBĚH POW-WOW

Některá, zejména venkovní Pow-wow, začínají slavnostním průvodem (Parade). Tato přehlídka účastníků Pow-wow, koní, ale i automobilů, ozdobených tradičními, korálky vyšívanými předměty, má dlouhou tradici a symbolizuje kočovný způsob života indiánů a jejich příjezd na nové místo.

Průvod přechází v tzv. Grand Entry (nebo je jím zcela nahrazen), což je jeden z nejpůsobivějších okamžiků každého Pow-wow, při kterém za doprovodu zpěvu a zvuku bubnu vstupují do taneční arény všichni tanečníci. Je to nádherný živý obraz plný barev, ozdob, rozmanitých tanečních kroků, zvuku rolniček a chřestidel, obraz plný energie a naděje. Poté je Pow-wow zahájena modlitbou a Písní vlajce (Flag Song). V průběhu Pow-wow bývají také často hrány a zpívány písně vyjadřující poctu určitému člověku (Honor Songs) a tančí na ně nejdříve právě lidé, kterým je vzdávána úcta. Poté, co tito obtančí dokola celou taneční arénu, připojují se

k nim další osoby, které jim chtějí svou účastí v tanci úctu vyjádřit. Zvláštní formou písní k poctě jsou písně veteránů (Veteran Songs).

Mezi další rituály, s nimiž je možné se na Pow-wow setkat, patří uvádění nového tanečníka do arény doprovázené tradicí obdarovávání (Give Away). Tanečník uváděný do arény však dary nedostává, ale naopak je rozdává.

Dekový tanec (Blanket Dance) je dalším rituálem, během něhož nesou čtyři tanečníci deku arénou a diváci, soutěžící a vlastně kdokoliv ze zúčastněných házejí na deku peníze, které jsou vybírány buď na nějakou charitativní akci, nebo na úhradu nákladů spojených s pořádáním Pow-wow.

Důležitým rituálem je sbírání orlích per, která mají pro původní obyvatele Severní Ameriky velký duchovní význam. Pokud některému z tanečníků spadne během tance z kostýmu orlí pero, stoupne si k němu vedoucí taneční arény a čeká u něj do konce písně. Poté je přizván vážený muž, který pronese modlitbu a obětuje tabák. Spadlé orlí pero symbolizuje v indiánské kultuře padlého bojovníka. Tímto gestem je mu pak vzdávána pocta a je symbolicky zvednut svými spolubojovníky.

Tanec je základní složkou nejen Pow-wow, ale všech obřadů indiánských kmenů Severní Ameriky. Indiáni tančili velmi rádi a taneční kroky často určovaly dávné kmenové zvyky. Indiáni při tancích ukazovali to, co se odehrávalo nejen v nich samých, ale i kolem nich: předváděli zvířata, události, nadpřirozené věci… Tanečníci se pohybují v rytmu bubnování, které pro Indiány symbolizuje srdeční puls a základní rytmy veškerého života.

EVROPSKÁ POW-WOW

Pow-wow se konají nejen na americkém kontinentě, ale také v mnoha evropských zemích – v Německu, České republice, Polsku, Dánsku, Švédsku, Anglii, Švýcarsku i v Rusku. Jejich tradice však není tak dlouhá, jako trvání amerických indiánských Pow-wow.

První evropská Pow-wow se pořádala v Německu na přelomu 80. a 90. let 20. století.

Zájem o indiány či jiné domorodé kultury celého světa má do značné míry příčinu ve ztrátě mnohých původních tradic a hodnot naší kultury. A také ve ztrátě přirozenosti v duchovních hodnotách a ve ztrátě společnosti, která byla postavená na rodinách a komunitách, nikoli na individualismu. Je přirozené hledat cestu zpět k těmto kořenům, které naše evropská kultura možná již zapomněla.

Pow-wow je fenomén, který umožnil starým tradicím přežít, aniž by se vzájemně popírály s moderní současnou dobou a společností. Naopak, minulost i budoucnost tančí na Pow-wow v jednom kruhu. Každé takové setkání s lidmi, kteří mají stejný zájem, je krásné a obohacující… Jde o víc než jen o hudbu a tanec, i když právě tyto dvě věci jsou základem každého Pow-wow. Vzájemnost. To je asi slovo, které nejlépe vystihuje mé pocity z každého Pow-wow, které navštívím. Je to neuvěřitelný pocit.

Karolina Majerová
Foto: Robert Mahovský a Pavla Šejnohová

PROTOKOL CHOVÁNÍ NA POW-WOW

- Každý účastník Pow-wow by měl dodržovat předepsané chování, které zahrnuje například tyto body:
- Ať tancujete na jakémkoli Pow-wow, respektujte protokol pořádající skupiny.
- V taneční aréně se vyžaduje vhodné oblečení a chování. Jsou ale vyhlašovány i tance pro veřejnost, na které je možno tancovat v jakémkoliv oblečení.
- Poslouchejte pozorně moderátora slavnosti, jenž představuje jednotlivé tance a oznamuje, pro koho jsou určeny.
- Respektujte pozici hlavního tanečníka a hlavní tanečnice, kteří začínají každý tanec. Nezačínejte tančit dříve než oni.
- Prokazujte úctu Písni vlajky (Flag Song) a Písni k poctě (Honor Song) tím, že během nich povstanete. K tanci se můžete připojit až poté, co ti, jimž je projevována úcta, projdou v taneční aréně kolem vás.
- Píseň vlajky nebo Indiánská národní hymna se zpívají, když americká vlajka stoupá nebo klesá. Prosím povstaňte a sundejte si pokrývky hlavy. Tyto písně nejsou určeny k tanci.
- Některé tance mohou tančit jen ti, kteří jsou seznámeni s pravidly, jimiž se tanec řídí, či ti, kteří byli k tanci přizváni. Například na písně veteránů mohou tancovat jen veteráni. Pokud zvyklosti nějakého tance neznáte, pozorujte hlavního tanečníka a učte se od něj, zatímco tanci přihlížíte. Poslouchejte pokyny moderátora slavnosti, vždy řekne instrukce.
- Některý buben může být „uzavřen“, což znamená, že na něj hrají jen určití lidé. Pokud se chcete připojit s bubnováním, požádejte vždy hlavního zpěváka dané kapely o svolení.

15. ČESKÉ ZIMNÍ HALOVÉ POW-WOW

Tanec spojující minulost s budoucností

Je sobota 20. března, jedna hodina po poledni. Kladenskou sportovní halou se rozezněly bubny a slavnostní průvod tanečníků 15th Czech Pow-wow vchází do taneční arény. Příznivci severoamerické indiánské kultury tu budou tančit, hrát, soutěžit a společně sdílet stejné hodnoty až do desáté hodiny večerní, kdy se pomyslné brány letošního zimního halového Pow-wow zase na rok uzavřou.

Organizátorem českého indiánského Pow-wow je občanské sdružení Indian Corral Westerners International, které si letos připomíná dvacáté výročí svého založení. Veškerou tíhu spojenou s pořádáním této velkolepé taneční slavnosti nese na bedrech organizační tým, v jehož čele stojí Milan Mráz (alias Hinhan Gleška Čikala, v překladu Malá skvrnitá sova) a Karolina Majerová (Čanphahčawin, tj. Třešňový květ). Milan stál u zrodu prvního českého Pow-wow v roce 1996 a pokud byste si mysleli, že ho to časem muselo omrzet, mýlíte se. „Mám z toho stále radost a určitě budu pořádat Pow-wow až do konce, i kdybych tam měl jezdit na vozíku," směje se. Vážněji pak dodává: „Myslím si, že naše Pow-wow se postupně stává jedním z nejkvalitnějších v celé Evropě. Má nezaměnitelnou atmosféru rodinného charakteru, například tanečníci i kapely - na rozdíl od zahraničních Pow-wow - neplatí vstupné. Každý rok přicházíme s nějakou novinkou, která obohatí hlavní program. Letos šlo o výstavu původních výrobků vytvořených indiány v letech 1870 – 1910, tedy v době, kdy Pow-wow ještě neexistovalo jako soutěž a indiáni se snažili žít tradičním způsobem života, ačkoli jich byla většina vysídlena do rezervací."

HOJNÁ ÚČAST TANEČNÍKŮ, KAPEL I DIVÁKŮ

Na letošní Pow-wow se sjelo kolem 750 lidí. Přibližně dvě třetiny z nich byli diváci, kteří si toto jedinečné představení nechtěli nechat ujít. Sto dvacet tanečníků v pestrých kostýmech se účastnilo vypsaných soutěží, další stovka přítomných tančila pro radost. Mezi účinkujícími bylo i osm kapel. Z Německa přijely hned tři kapely: White Lake Singers, Gigglies Singers a Rhinowland Singers, z Polska Maka Sapa Singers. „V Česku máme asi pět výborných kapel, které hrají indiánskou hudbu," konstatuje Karolina. Čtyři z nich se představily i zde – Dead Dog Singers, kteří plnili čestnou úlohu hostitelské kapely (Host Drum), Walden Singers, Čangleška Nunpa Singers a Wanbli Ohitika Singers.

Mnoho soutěžících, ale i diváků zamířilo do Kladna z ciziny: z Německa, Polska, Maďarska, Slovenska, Velké Británie a dokonce i ze zámoří - z Kanady a USA. Většinu z nich Milan a Karolina znají osobně, protože posledních několik let hodně jezdí po Evropě a každoročně se účastní takových šesti až osmi národních Pow-wow v jiných zemích. „Naši tanečníci na nich ukazovali, co umí, a oni zase na oplátku přijíždějí k nám do Česka," říká Karolina. Sama tancuje od dvanácti let a v tanci našla sebevyjádření a možnost, jak předávat radost lidem, kteří se na její tanec dívají. „V tanci je veliká energie," vysvětluje.

SOUTĚŽE V TRADIČNÍCH TANCÍCH

Soutěžilo se v tradičních tancích, jako jsou Northern Men´s Traditional Dance (Mužský

tradiční tanec severního stylu), Southern Men´s Straight Dance (Mužský tanec jižního přímého stylu), The Grass Dance (Tanec trávy), Fancy Feather Dance (Pestrý válečný tanec), Women´s Traditional Dance (Ženský tradiční tanec), Jingle Dress Dance (Rolničkový tanec), Fancy Shawl Dance (Pestrý šálový tanec) a Tiny Tots (taneční kategorie pro děti). „Nejde jen o kroky, ale zejména o osobní výraz každého tanečníka, o choreografii jeho tance, o kostým, který si sám vyrobí," vypočítává Karolina kritéria, podle kterých se soutěžící hodnotí. Vedle soutěžních tanců mohli diváci obdivovat také exhibiční vystoupení tří německých hostů tančících tzv. Hoop Dance (Tanec s kruhy).

Jak hodnotí Milan kladenské Pow wow v porovnání s tím úplně prvním v roce 1996? „Zpočátku jsme se učili hlavně od Němců, kteří před námi měli pětiletý náskok v pořádání této slavnosti. Na naše první Pow-wow do Plasů přišly asi dvě stovky lidí. Bylo to spíše uzavřené setkání, z něhož byla – na rozdíl od dneška – laická veřejnost téměř vyloučena. Také naše kostýmy tehdy odpovídaly více tábornickému stylu, zatímco v posledních letech již můžete vidět nádherné taneční kostýmy s pestrými vzory a korálkovými výšivkami. Každý rok zaznamenáváme určitý posun, každý rok přijde o něco více lidí… Všechno se vyvíjí, i samotná severoamerická Pow-wow, a tyto změny s určitým zpožděním přicházejí také k nám." Co se ale nemění, to je Milanův přístup k Pow-wow a ke kultuře severoamerických indiánů. „Pro mě je to životní cesta, po které jdu, kterou žiju, která má tradici a smysl. Indiánský náhled na život je takový, že se nezajímáte o to, co udělat pro sebe, ale co udělat pro ostatní, pro jejich radost. A tenhle postoj je vnímán i lidmi, kteří na naše Pow-wow přicházejí zvenku, a určitě je obohacuje."

POZVÁNÍ NA PŘÍŠTÍ ROČNÍK

Jakou tečku udělat za letošním kladenským Pow-wow? Snad tu v podobě pozvání na příští ročník, který se uskuteční opět v Kladenské sportovní hale, a to 12. března 2011. Přípravy na něj už byly odstartovány.

Irena Šatavová

Foto: Robert Mahovský a Pavla Šejnohová

VÍCE FOTOGRAFIÍ K POW-WOW NAJDETE NA WWW.SVETWESTERNU.CZ/GALERIE A WWW.SVETWESTERNU.SK

Deset dní v Idahu...

Budíček v sedm ráno... Vážně si takto představujete dovolenou? Budiž vám útěchou, že v devět večer už budete v posteli spát jako malé dítě!

CESTA ZA ROMANTIKOU

Výletu nás, dvou Středoevropanů, do amerického Idaha předcházela myšlenka, že pokud si chceme pořídit vlastního westernového koně, nejlepší bude nejdřív si ho vyzkoušet se vším všudy v jeho domovině. Následovalo poctivé hledání na internetu. Ten byl plný nabídek a my věděli jen to, kam se přibližně chceme podívat a že poslední, po čem toužíme, jsou nudné vyjížďky v řadě za sebou. Takže zbývalo vybrat si mezi ranči se skutečnými kovboji, kravami a tvrdou prací. Volba nakonec padla na Idalo a McGarry ranches. Co rozhodlo? Dobrodružná povaha mého přítele Mirka Šmíry a poznámka na webových stránkách zmíněného ranče: V poledne možná dostanete oběd, ale možná taky ne.

Nebudu popisovat let přes oceán ani cestu půjčeným autem, i když krásy okolní krajiny a přívětivost místního šerifa při našem překročení rychlosti v nás pozitivní dojmy jistě zanechaly. Po cestě ze Salt Lake City jsme stihli ještě nakoupit ve Vickers Western Store (vřele doporučuji, jeden z nejlépe zásobených obchodů, který jsme viděli – obchod je ve Twin Falls, 2309 Addison Ave East). K večeru jsme dorazili na místo určení.

JSME NA TOM SPRÁVNÉM MÍSTĚ...

Od prvního momentu jsme věděli, že jsme na tom pravém místě. Obrovský ranč, jehož pozemkem protékala řeka. Stáje, v nichž jsme toho večera marně hledali jakékoliv koně. Pár telátek zvědavě nás pozorujících svýma velkýma očima. Za mostem budova ranče. Uvítal nás sám majitel Theron a jeho žena Jane. Oba milí starší lidé. Dostali jsme večeři, seznámili se s ostatními hosty a zkoukli naše ubytování. Na volném prostranství za rančem stálo několik samostatných srubů. Krása, opravdové dřevěné sruby, dřevěné postele, obrázky s místní tematikou, prostě ta správná romantika! Ještě plni sil jsme trochu ponocovali a těšili se na druhý den.

Užili jsme si tedy několik dní na ranči v pracovním tempu a přitom v příjemné atmosféře. Ráno bylo skutečně nutné vstát v sedm hodin, aby člověk stihl nějakou tu hygienu. Následovala pravá kovbojská snídaně, kterou vlastnoručně připravují majitelé ranče. Lívance, slanina, fazole, karbanátky... Po snídani bylo nutné zabalit jídlo a pití na cestu. Obrovské chladicí boxy se nacpaly ledem a do nich přišly sendviče, plechovky s pitím a sladké pochoutky.

Byla jsem zvědavá na koně. Ještě stále jsme je neviděli. Konečně jsme vyrazili ke stájím, kde nás čekalo překvapení – místní předák Derk nám přihnal koně ze zadních výběhů na čtyřkolce! Technika evidentně dorazila i do kovbojských zemí.

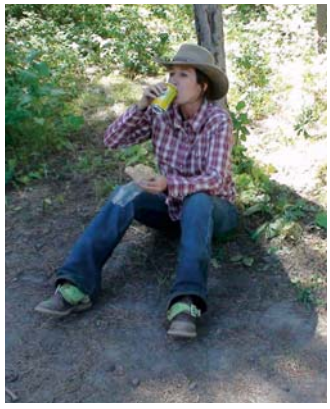

Autorka textu ve chvíli zaslouženého oddychu

Zkušeným okem nás otypoval, ukázel koně a naše práce začala. Nejdříve jsme si museli svého koně chytit. Více či méně úspěšně jsme to nakonec zvládli všichni. Odvedli jsme si koně do oněch prázdných stájí, dali jim ranní dávku ovsa (dostávali oves jen v den, kdy opravdu pracovali) a sena, vyčistili je a nasedlali. První den byl opravdu plný překvapení a k největším z nich patřila právě přeprava již nasedlaných koní. Před stájí byly nachystány dva trucky pro osm koní. Ti do nich nastupovali, jako by se nechumelilo. Žádná rampa, nic. Prostě tohle je jejich denní chleba (oves), a tak nastoupili jako lidé ráno do autobusu.

DOHODA ZNÍ: MINIMÁLNĚ DVA PALCE NAD ZEMÍ!

McGarry ranches vlastní přibližně 2 500 kusů dobytka černého skotu plemene angus, jejichž výborné steaky určitě znáte. Od státu Idaho mají pronajatý národní park. Celou sezonu (přibližně od dubna do října) se krávy volně pasou na tomto obrovském pozemku a ve své podstatě pomáhají místní vegetaci k přirozené obnově. Dohoda s parkem zní: krávy nesmí spást trávu na méně než dva palce nad zemí. A v tom spočívá každodenní práce místních kovbojů. Krávy se automaticky a instinktivně stahují za vodou do nižších pozic. Při těchto cestách mají tendenci spásat dolní části parku poněkud intenzivněji. Majiteli ranče či předákovi volají různí lidé a ochotně jim hlásí, kde všude zatoulané krávy viděli. A tak předák se svými lidmi vyrážejí na koních každý den (kromě neděle) dobytek z nížin vyhnat do co nejvyšších pozic v těchto Skalistých horách. V sedle tráví přibližně 7–10 hodin denně. V poledne je přestávka na oběd (dostali jsme jej vždy). Pravidlo zní: Čím pomaleji stádo ženete, tím větší je šance, že vám zůstane pohromadě! Dobytek je pojištěný. Viděli jsme za těch pár dnů i práci pytláků a lidí, kteří do dobytka střílejí pro radost. Celé kusy pak nechávají na místě. V tom případě místní šerif celou věc prošetří a podává zprávu pojišťovně.

NEOTEVŘENÁ KNIHA, NEDOPITÁ LAHEV

Přibližně v pět odpoledne toho máte opravdu plné kecky. Spolykaný prach, který stádo zvedá, společnost hmyzu, lehce otlačené pozadí, vykřičené hlasivky od pohánění krav. Ale také dobrý pocit z odvedené práce. Ta totiž nikdy nekončí v půlce kopce. Vždy jsou body, za které musíte krávy dostat, aby se okamžitě neotočily, a vaše snaha tak přišla vniveč. Takže oněch pět hodin je jen pomyslných. Když vyrazíte s majitelem ranče, 64letým Theronem, máte jistotu, že z koně neslezete před sedmou.

Pak už vás čeká cesta domů a po všech úkonech, které je samozřejmě nutné vykonat pro blaho našich koní, se dostanete ke stolu plnému dobrot. Veškerá předsevzetí o dietě můžete vypustit. Celý den jste dřeli a jídlo si zasloužíte.

Knihu, kterou jsem si s sebou vzala, jsem téměř neotevřela a láhev bílého vína zůstala nedopitá.

PROSTĚ TO PRO VÁS UDĚLAJÍ...

Ještě k místním koním. Zcela jistě nesplňují mnohá kritéria pro sportovní koně. Ani svým původem, ani atletickým vzhledem. Co je ale jisté, jsou to zvířata s neuvěřitelnou ochotou pracovat, nést každý týden na zádech jiného ňoumu, a pokud se rozhodnete, že tu krávu doženete, prostě to pro vás udělají. Klobouk dolů před nimi.

Člověk odjíždí domů plný dojmů, které jsem zde nestihla popsat. Práce honáckých psů, setkání s losy, srdečnost a pohostinnost místních, nedělní rodeo... Pokud jen trochu můžete, jeďte a vyzkoušejte si to na vlastní kůži!

Patricie Malysová

Foto: autorka textu a Ing. Miroslav Šmíra

TŘI OTÁZKY PRO MIROSLAVA ŠMÍRU

SW Jaký byl váš nejsilnější zážitek z americké cesty?

Během druhého výletu na podzim jsme hnali krávy po sjezdovkách, přímo pod sedačkama na namrzlé trávě. Fakt jsem si připadal jako na snowboardu – jízda ve skluzu – a ne jako na koni.

SW Byla také slabá chvilka, kdy jste zalitoval, že jste toto dobrodružství podnikl?

Ne, bylo to naprosto fajn.

SW Nakolik pobyt v Idahu podpořil vaše rozhodnutí koupit quartera?

Měl jsem je i před výletem do Idaha. Ale pochopil jsem, jak se má chovat quarter horse.

Celkem spokojený kůň...

...a zaručeně spokojený Mirek Šmíra

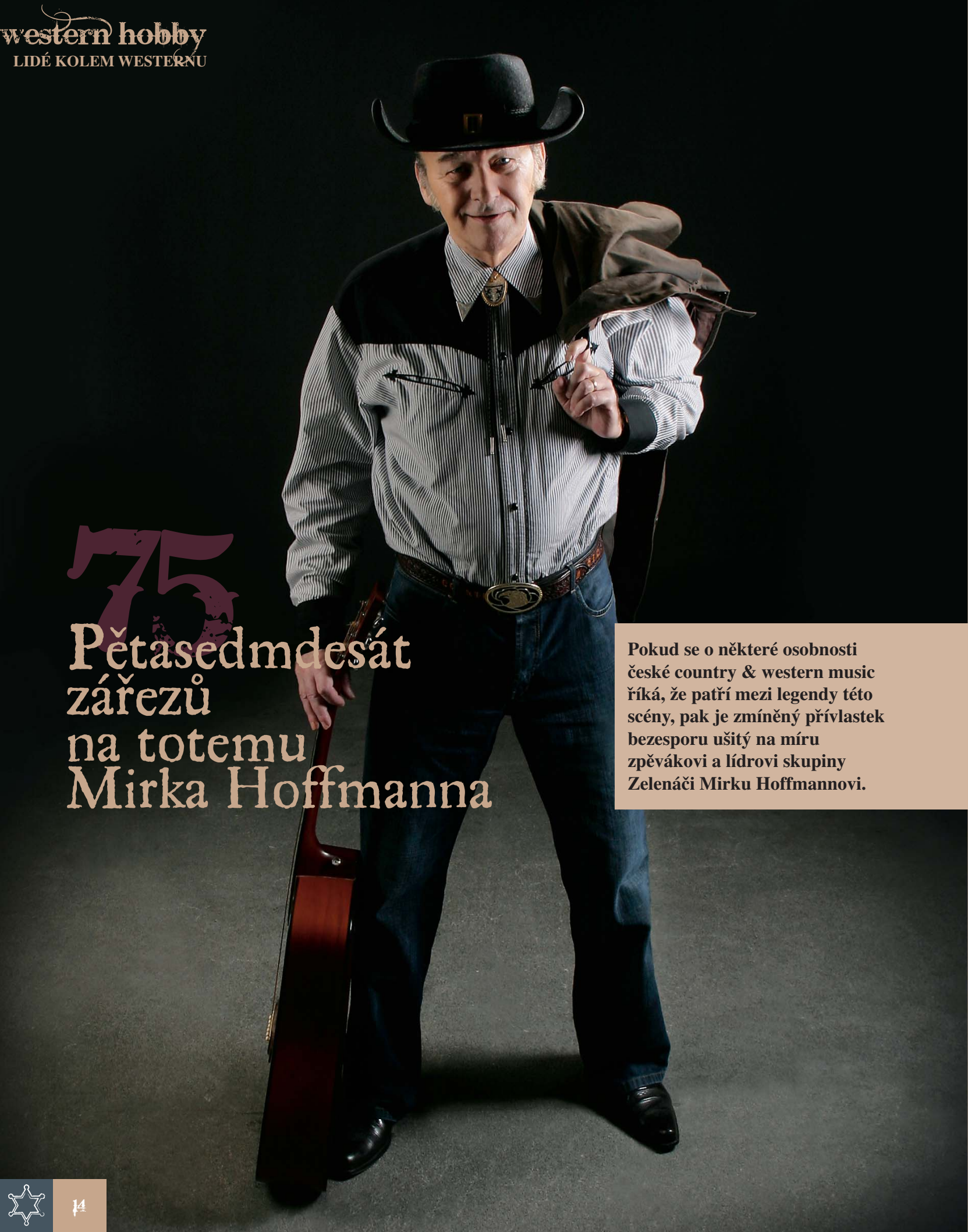

75 Pětasedmdesát zářezů na totemu Mirka Hoffmanna

Pokud se o některé osobnosti české country & western music říká, že patří mezi legendy této scény, pak je zmíněný přívlastek bezesporu ušitý na míru zpěvákovi a lídrovi skupiny Zelenáči Mirku Hoffmannovi.

S příchodem letošního jara – 28. března – tento brilantní textař a zpěvák, který své příběhy umí podat tak, že jim posluchači skutečně věří, oslavil 75 narozeniny. Popsat jeho životní i uměleckou dráhu by i při zkratkovitém zpracování zabralo podstatně více místa, než může poskytnout jedno číslo našeho magazínu. Připomeňme tedy jen základní milníky lemující oslavencovu kumštýřskou stezku.

ZÁŘIVÉ „BÍLÉ HVĚZDY“

Perličkou z počátků umělecké kariéry Mirka Hoffmanna je, že na pěveckou dráhu nevykročil v „kovbojských botách“ na countryové scéně, ale na pódiu divadla Semafor. Na „prknech, jež znamenají svět“ vystupoval počátkem 60. let ve hře Jiřího Šlitra a Jiřího Suchého Šest žen Jindřicha VIII. Mirkovými pódiovými partnerkami byly takové osobnosti jako šansoniérka Hana Hegerová nebo tehdy vycházející hvězdička Pavlína Filipovská. Paralelně s laškováním s divadelními múzami se Mirek věnoval i sportu. Hrál volejbal za Lokomotivu Praha a v roce 1962 dokonce získal v dresu tohoto týmu titul mistra Československa!

V dubnu 1968 stál vedle banjisty Marko Čermáka u zrodu skupiny White Stars (Bílé hvězdy). Přestože kapela psala svou historii pouze dva roky, stala se jedním z nejvýznamnějších souborů naší country hudby. Společně se skupinami Greenhorns a Spirituál kvintet se „Bílé hvězdy“ podílely na ojedinělém průkopnickém gramofonovém albu Písně amerického Západu (1970). Jejich skladby z tohoto elpíčka – Jesse James, Čekání na vlak a Vůz do Tennessee – se staly evergreeny, dodnes patří mezi nejzpívavější hity táborových ohňů a jsou součástí rodinného stříbra české country & western.

ZLATÁ ÉRA GREENHORNS

Přesně v den svých 35. narozenin přešel Mirek Hoffmann do sestavy Greenhorns (Zelenáči). Plných dvacet let pak patřil k pilířům jejich gramofonového i koncertního programu. Dokonalým a nezaměnitelným podáním písniček Oranžový expres, Žlutá kytka, Blues hvízdavého vlaku, Divnej smích, Hej, Joe, Dívka s vlasem medovým, Dlouhý černý závoj i dalších se stal miláčkem publika. V první polovině 70. let byl společně s dalším zpěvákem kapely Michalem Tučným klíčovou postavou zlaté éry Greenhorns.

Poněkud ve stínu vzpomínaných hitů se ukrývá jedna Mirkova píseň z trochu pozdější doby, na kterou by se ale v katalogu Greenhorns nemělo nikdy zapomenout: Bezprostředně po událostech ze 17. listopadu 1989, kdy ještě zdaleka nebylo jasné, zda totalitní režim nepřevezme ztracené otěže zpět silou do svých rukou, napsal Mirek Hoffmann protestsong U Vltavy u řeky. Zelenáči písničku nahráli jen několik desítek hodin po střetu na pražské Národní třídě v televizním studiu na Kavčích horách. Škoda, že na filmový pás s tímto snímkem sedá v archivu České televize prach. Je otázkou, proč není zařazován do vysílání alespoň při kulatých výročích sametové revoluce. Stejně tak by se skladba mohla dostat do hledáčku zájmu gramofonových vydavatelství, které příležitostně vydávají kompilace písničkových rarit. Mezi countryovými fajnšmekry se zvukový záznam Hoffmannova countryového protestsongu šíří alespoň neoficiální sběratelskou cestou a je považován za velice vzácný kousek .

WESTERNOVÝ KLOBOUK ZELENÁČŮ

Na začátku roku 1990, po druhém štěpení Greenhorns (první proběhlo v roce 1974 po odchodu Petra Novotného, Michala Tučného a Tomáše Linky k Fešákům), formuje Mirek Hoffmann sestavu své vlastní skupiny Zelenáči. Následuje další úspěšná dvacetiletá dráha, kterou lemují nádherné písničky: Sám teď jezdím bílou dálnicí, Oranžovej drak, Starý lásky, Tom Dooley, Kam tě žene proud, U silnice E-55...

Éra Zelenáčů je pro domácí country scénu významná v několika směrech. Jejich písně zůstávají stále věrné stylu tradiční country a vyprávění příběhů. Nesklouzávají k pseudofilozofickému blábolení, které v případě některých jiných interpretů přineslo promíchávání country s folkem a podobně. Podstatnou část písní Mirka Hoffmanna a Zelenáčů tvoří stále nádherné melodické balady zpod westernového klobouku, nebo se nanejvýše posouvají k tematicky příbuzným současným kulisám, například k příběhům o dálkových řidičích kamionů (styl Truck-Driving-Songs).

Od počátku pěvecké kariéry zpívá Mirek Hoffmann výhradně své vlastní texty. K řadě písní napsal i melodie. Přestože většina skladeb byla určena pro repertoár Zelenáčů, po nejedné se zájmem sáhli i další interpreti. Autorovy příběhy tak můžeme slyšel z nahrávek prvních dam české country Věry Martinové a Hany Horecké, skupiny Taxmeni, zpívající „dívky na koštěti“ Petry Černocké či „rangera“ Jiřího Veissera.

MEMOÁRY S LEGRACÍ

V souvislosti s kulatým jubileem Mirka Hoffmanna je dobré připomenout, že o všem důležitém a podstatném, co se v jeho životě událo, se lze dočíst ve zpěvákových memoárech s názvem Totem boha srandy. „Nejsou to paměti v pravém slova smyslu,“ charakterizuje více než dvousetstránkový svazek. „Snažil jsem se spíše připomenout některé veselé epizody mého života, na něž vzpomínám rád i po téměř padesáti letech. A snad se nad nimi pobaví i čtenáři. Jsou to vlastně jakési zářezy na totemu mého života. A protože ten jsem se snažil brát vždy s humorem, nazval jsem knížku Totem boha srandy.“

Autorův smysl pro humor probleskuje z každé ze čtyř desítek kapitol, ať už jde o tradiční memoárové příběhy nebo výňatky

Kromě Mirka Hoffmanna je rok 2010 významným i pro kapelu Zelenáči. Její historie se začala psát na jaře 1990, kdy se legendární soubor rozdělil na Greenhorns Honzy Vyčítala a Zelenáče Mirka Hoffmanna. Za dvacet let sice kapela prošla několika personálními změnami, ale ve všech formacích měl zpěvák vždy spolehlivé muzikantské opory. Současnou sestavu tvoří houslista František Kacafírek, baskytarista Jiří Drnec, kytarista a zpěvák Pavel Král, bubeník Jaroslav Hnyk a kapelník, kytarista a zpěvák Milan Krbec.

Z kroniky Zelenáčů. Ty byly po léta – a dodnes jsou – pikantním kořením koncertů skupiny. Ve stejném duchu sestavil autor i doprovodný obrazový materiál knihy. Kromě řady originálních osobních nebo kapelních fotografií jej tvoří koláže z obrázků ze starých kalendářů, doplněné o komiksové obláčky s vtipnými texty. Ty s nadsázkou glosují samotné „vážné“ vzpomínky a nejednou přebírají i funkci našeptávače, co mělo být řečeno pod čarou či vepsáno mezi řádky.

a pracuje na dalších gramofonových projektech, jichž má rozpracováno hned několik.

„V nejbližších dnech se na pultech gramoprodejen objeví sampler, na kterém se podílela kromě Zelenáčů i parta někdejších White Stars,“ prozradil Mirek při naší gratulační návštěvě v jeho „rezidenci“ v pražských Stodůlkách. „Letos je to přesně čtyřicet let, co byla vydána výjimečná deska Písně amerického Západu. Tehdy to byla událost, která nad jiné přispěla k popularitě country písniček u nás. Proto mě

ných písní. Protože však dvakrát nelze vstoupit do téže řeky, deska není – a ani nechce být – kopií své úspěšné starší sestry. Tentokrát také nejde o písně v podobě předchozích horalských a osadnických traditionalů či lidovek s kovbojskou tematikou. Všechny skladby alba nesou hudební i textařský rukopis jediného autora – Mirka Hoffmanna. Nejsou to však příběhy vymyšlené od stolu. Autor hledal a čerpal náměty po dlouhé dva roky z dobové literatury i historických zdrojů popisujících éru osidlování Severní

„Far West“ či „Wild West“. Stejně tak je si blízká i líbezná melodičnost dřevní muziky, která příběhy podbarvuje. Mirek Hoffmann jako autor takových písniček je v tomto směru mistr nad mistry. Posluchače jistě potěší tematická pestrost skladeb. V nich se pistolnická vyprávění prosycená vůní střelného prachu střídají s romantickými story o lásce v různých podobách. Na desce nechybí ani teskné vězeňské balady či naopak příběhy, v nichž hraje prim vtipná pointa. Také proto lze věřit, že Písně

ZNOVU NA AMERICKÝ ZÁPAD

Vzdor pětasedmdesáti zářezům na svém životním totemu se Mirek Hoffmann ještě rozhodně neodebral do uměleckého důchodu. Pravda, na pódiích je už k vidění (a slyšení) méně než v minulosti, takže na koncertech Zelenáčů bývá post dlouholetého špílmachra povětšinou neobsazený. Mirek však pilně s kapelou nahrává ve studiích

před časem napadlo připomenout tuto událost pokračováním příběhů z dob osidlování Severní Ameriky. Právě kvůli této nové desce se ve studiu opět sešli muzikanti z naší dávné skupiny White Stars. Škoda, že účast na projektu odmítl Spirituál kvintet. Symbolické pootočení soukolím času o čtyři desetiletí nazpátek mohlo být ještě více pestré.“

Album Písně amerického Západu 2 obsahuje dvě desítky no-

Ameriky. Autenticita příběhů vychází z mnoha svazků dobových dokumentů, které autor pečlivě prostudoval list po listu. Proto jde opět o mozaiku vytvořenou z kamínků z plání a prérií rozprostírajících se mezi svahy Appalačských a Skalistých hor – o barvitou mozaiku písní amerického Západu.

To, co mají písně z dávné i nové desky společné, je neopakovatelná atmosféra příběhů amerického

amerického Západu 2 proniknou do srdcí countryových fanoušků stejně, jako se do nich před čtyřmi desetiletími natrvalo vryla předchozí kolekce.

Takže, Mirku, za redakci i čtenáře Světa westernu vše nejlepší k narozeninám – a díky za nové písničky!

Slavomil Janov

Foto: Daniela Krbcová a archiv autora

Festival Country Radia

Country FONTÁNA

www.countryradio.cz

17. června 17 hodin

Dostihové závodiště
Praha - Velká Chuchle

Country RADIO 89.5 Praha

K.T.O. a Olga Matušková-Blechová
hosté: Jiří Suchý a Karel Štědrý
Greenhorns a Honza Vyčítal
Jitka Vrbová a Standa Chmelík
Tony Linhart a Pacifik
Taxmeni
Talent Country Radia 2010

Country RADIO 89.5 Praha

Mistr v práskání honáckým bičem

Bylo únorové odpoledne, poletoval sníh a byla zima, až mráz zalézal člověku hluboko pod kůži. V našem autě, které mířilo do Rýmařova, bylo ale příjemně teplo. Jeli jsme do města, které od jara do podzimu žije westernem - probouzejí se tady trampové, skauti, kovbojové s kolty, vrhači nožů, lasaři i bičaři. Nás zde čekal Marcel Regmund, vítěz loňského mistrovství Evropy v ovládání honáckého biče.

Setkali jsme se v trošku jiném než westernovém prostředí - v tělocvičně, kde Marcel vedl oddíl bojového umění jiu-jitsu. Tomuto sportu se věnuje už pět let a má jedno mé první kyu. Marcel rozdal svým svěřencům úkoly a náš rozhovor mohl začít.

SW Prozradíš, kolik je ti let?
Narodil jsem se 4. srpna1986, takže mi letos bude dvacet čtyři.

SW Jsi ve znamení Lva. Znamená to, že jsi povahou ochráncem a zároveň i dravou šelmou?
No vždyť vidíš (odpověď Marcel doprovodil všeříkajícím pohledem na své svěřence)!

SW Jak jsi se vůbec dostal k biči?
Přivedl mě k němu bratr, u něhož jsem viděl bič poprvé. Poté, co jsem ho viděl soutěžit, rozhodl jsem se, že to zkusím také. Bratr stále švihá a pořád je mým vzorem, i když vloni jsem nad ním vyhrál, protože nemá moc času ani příležitostí k tréninku, když je mimo Rýmařov. Dalšími mými vzory jsou dneska Petr Glonek a Josef Jung.

SW Jak dlouho práskáš?
Asi deset let. Začínal jsem na jednom biči, ale časem jsem začal zjišťovat, že mi chybí druhý. Ze začátku jsem si půjčoval biče bráchy, pak jsem od něj jednou dostal nový bič a byl konec s půjčováním. Zároveň jsem se začal práskání víc věnovat.

SW Pokolikáté jsi se vloni účastnil mistrovství Evropy v práskání honáckým bičem?
Poprvé. Dříve jsem soutěžil v ceně Indiána Jonese a ještě dříve na mistrovství republiky v amatérské třídě. Dvakrát jsem byl první, jednou druhý a jednou třetí.

SW S kolika soupeři jsi měřil na mistrovství Evropy své síly?
Bylo nás šest.

SW S jakým bičem pracuješ?
Má šachovnicovou rukojeť a čisté tělo.

SW Preferuješ i nějaké typické oblečení?
Mému stylu odpovídá hnědý klobouk, černé chapsy a košile.

SW Jak vypadá tvůj trénink?
Prostě si vezmu bič a jdu si zapráskat (smích). Nejprve si zkusím pár prásků, abych rozhýbal sebe i bič. Pak si zopakuji nějaké své sestavy, věnuji se trefování cílů a zkouším nové prásky. Jakmile něco vymyslím, nechám si to zhodnotit bráchou či kamarády, kteří jsou mojí první porotou.

SW Hudbu k vystoupení si vybíráš sám?
Ano, snažím se vybrat muziku, která mi něco říká a pod níž si vybavím nějaký příběh.

SW Máš raději disciplíny na přesnost, anebo show?
Mně je to asi jedno, baví mě to i to.

SW Jakou figuru považuješ za nejtěžší?
Asi „muškování“ (vychází z prásku nazvaného kladivo a prásknutí je vpředu, v lepším případě také vzadu; používá se i pro zasahování cílů na zemi – pozn. red.).

SW Od koho se učíš nové věci?
Myslím, že naši bičaři jsou fajn a lze od nich leccos okoukat. Kdyby nás bylo víc anebo kdyby k nám jezdilo více závodníků z jiných zemí, mohli bychom si vyměňovat zkušenosti a nějaké ty triky „okoukat“. Také by mě lákalo účastnit se závodů v zahraničí. Uvidíme, třeba někdy …

SW A jaké si pro letošek stanovíš cíle?
Rád bych obhájil titul z mistrovství Evropy, anebo se o to alespoň pokusím. S tréninkem začnu na jaře a v létě už budu trénovat každý den.

SW Zkoušel jsi někdy i jiné westernové disciplíny?
Jo, jasně. Jen tak doma jsem zkoušel laso, ale bič si mě získal víc. Kolty jsem zkoušel také, jenže to je velká dřina.

Náš rozhovor byl občas přerušen, když Marcel zadával svým svěřencům nové prvky k procvičování. Nám to nevadilo, spíš naopak – bylo příjemné vidět, že toto město dokáže čile žít i v zimních měsících a že děti, které Marcel vede, jsou šťastné a dělají něco smysluplného. Byly mezi svými kamarády a měly tam i svůj velký vzor. Třeba jednou na letním mistrovství Evropy v práskání bičem uvidíme i některé z nich jako následovníka Marcela Regmunda. Kdoví…

Text a foto: Robert Mahovský

SPOLEČNOST WESTERNOVÝCH STŘELCŮ:

Memoriál Romana Horešovského

Na sklonku zimy, kdy slunce již výrazně proniká sněhovými mraky a odtávají ostrůvky sněhu, nastane ten pravý čas, aby skalní westernoví pistolníci vyhnali pavouky z hlavní svých pušek a revolverů. Střelci se na to těší celou zimu. První letošní závod Společnosti westernových střelců tomu toho byl dokladem.

Když z pátku na sobotu 6. března napadlo na střelnici Halda asi 10 cm čerstvého sněhu, nedočkavé pistolníky to neodradilo. Dostavili se ve slušném počtu 32 závodníků a i přes kalamitní sněhovou situaci na silnicích byli připraveni předvést své střelecké umění.

První „jarní“ závod nese již tradičně jméno zemřelého zakladatele Asociace westernových střelců Romana Horešovského. Náš kamarád Roman bohužel tragicky zemřel několik týdnů poté, co spolu s některými westernovými střelci založil AWS a stal se jejím prvním prezidentem. Na jeho počest byl vyhlášen Memorial Romana Horešovského. Ten později převzala do svých závodů Společnost westernových střelců (SWS), do které přestoupila většina z původních zakladatelů AWS.

Při zahájení tohoto závodu je tradicí vzpomenout na zemřelé kamarády, kteří opustili naše řady v minulých letech. Tentokrát jsme si, mimo jiné, také připomenuli tragické úmrtí našeho člena Miroslava Chalupníčka juniora, který zesnul 24. prosince 2009. Čest jejich památce.

SEDM DISCIPLÍN A MNOHO ZBRANÍ

Závod byl zahájen a střely si začaly razit cestu sněhovými vločkami, které nepřetržitě padaly z oblohy. Bylo připraveno sedm disciplín různého typu a množství použitých zbraní.

První stage *Přestřelka* se střílela dvěma revolvery ze vzdálenosti cca šesti metrů do karet velikosti 10 x15cm. Hodnocen byl čas včetně penalizace 10 sec. za nezasažení karty. V této disciplíně vyhrál Pavel Štrobl, druhá byla Martina Jedličková a třetí byl Jiří Votruba.

Střelecké klání byla „mířenka“ jedním revolverem do standardního terče s kruhy. První byl opět Pavel Štrobl, druhý Miroslav Veselý a třetí Jan Menger.

Třetí disciplína *Rychlejší než smrt* vycházela z kovbojské akční střelby. Siluetu pistolníka musel střelec pěti ranami zasáhnout co nejrychleji. Hodnocen byl jen čas. Pokud střelec minul, byl diskvalifikován. Zvítězil Karel Jiroušek, druhý byl Miroslav Veselý, třetí byl Luboš Vondrášek.

Letící orel byla mířená střelba libovolnou kulovnicí od ráže 32 na letícího orla ve vzdálenosti 50m. Střílela se jak jednorannými ostřelovačkami, tak LA puškami. Vyhrál jí Karel Jiroušek, druhý byl Jiří Rynda a třetí Jiří Jedlička.

Pátá položka - *Obrana zásob* - byla opět akční. Deset ran puškou LA do siluet bizona na 50m. Nezasažení terče bylo penalizováno. Nejrychlejší byl Karel Jiroušek, druhý Jiří Rynda a třetí Luboš Vondrášek.

Přepadení v kaňonu byla nejdelší stage s několika zbraněmi (2 x SA, LA a brokovnice) a střílela se na kovové gongy a popry. Hodnocen byl opět čas s přičtením penalizace za nezasažené terče. Vyhrál opět Karel Jiroušek, druhý byl Jiří Jedlička a třetí Jiří Rynda.

Poslední disciplínou byl *Velký lov*, střelba brokovnicí nejdříve do terče vrhačky, která vyhodila plechovku, a potom na další padající popry - celkem deset ran. Některým lovcům se podařilo zasáhnout letící plechovku přímo excelentním způsobem a odměnou jim byl potlesk přihlížejících střelců. První byl Petr Nebeský, druhý Jiří Jedlička a třetí Pavel Štrobl.

DÁMY, PÁNI, ROZHODČÍ…

Ohodnoceni byli také senioři a dámy. První mezi dámami byla Martina Jedličková, druhá Irena Mottlová a třetí Jana Roztočilová. V seniorech byl první Miroslav Veselý, druhý Václav Voříšek a třetí Miroslav Kredvík.

Celý závod se již tradičně nesl ve velmi pohodovém a přátelském duchu tak, jak už to na závodech SWS bývá. Ke spokojenosti závodníků také přispívá, že každá disciplína je hodnocena zvlášť, a proto má každý střelec větší šanci odnést si nějakou cenu. Dalším lákadlem jsou krásné diplomy z dílny Jiřího Michálka. Také stage jsou dobře připraveny a promyšleny viceprezidentem SWS Mílou Práškem, který disciplíny stále zdokonaluje a obnovuje. Hladkému průběhu závodů pomáhá obětavá práce některých členů SWS, kteří vykonávají práci rozhodčích a pomáhají s přípravou závodů. Bez těchto zapálených a zkušených „mazáků“ by SWS jen s obtížemi mohla uskutečnit sedm závodů ročně a k tomu ještě dvakrát několikadenní „trail“. O většině aktivit SWS je možné se dozvědět na webové stránce: www.svetwesternu.cz.

Westernový závod „Memorial Romana Horešovského“ je už minulostí. Ale zůstaly na něho krásné vzpomínky (pro někoho i v podobě diplomů a drobných cen) a hlavně dobrý pocit, že to nebude tak dlouho trvat a na podobné akci se zase sejdeme!

Jasoň Šilhan, prezident SWS
Foto: archiv Společnosti westernových střelců

APPALOOSA HORSE CLUB ČR

Koňský ranč na cestách

Brno si v březnu mohlo vychutnat lákavé menu připravené Appaloosa Horse Clubem ČR. V rámci mezinárodních zemědělských veletrhů Techagro, Animal-Vtex a Silva-Regina byl připravený bohatý doprovodný program nabízející pobavení, poučení a spoustu nových zážitků. Jedním z velkých lákadel pro návštěvníky byla Farma John Deere neboli koňský ranč na cestách, který podpořil Appaloosa Horse Club. Jeho zástupci předvedli divákům indiánské barevné koně v ukázkách jednotlivých soutěžních disciplin, při práci ve volnosti v kruhové ohradě a nebo při sponzorském trailu.

Petra Malásková, ApHCCR

Při sponzorském trailu jezdily appaloosy pro Poštovní spořitelnu. Spotted Red Eagle, ani ne tříletý valach, dokázal porazit polovinu startujících a prokázal velké sportovní nadání. Svým typickým zbarvením s mnoha puntíky dokázal zaujmout a dobře reprezentovat.

Práci ve volnosti a velký respekt ke své majitelce ukazoval Lekkr Dream Finder, typický zástupce appaloosy vybělujícího zbarvení. Pětiletý Lekkr začínající s prací na jízdárně, který dosud jezdil jen do terénu, prokázal velký klid a dobrou povahu appaloos v rušném prostředí.

Dreamfinder Angel se svou majitelkou Vlaďkou Sůvovou se představili v ukázce Hunter Under Saddle, tedy anglické disciplíně uznané ApHC USA. Jezdí se v anglické výstroji nejčastěji hnědé barvy a v decentním anglickém oblečení v loveckých barvách.

Foto: Archiv Appaloosa Horce Club ČR

Ukázka Halteru - předvedení koní na ohlávce - v podání Vlaďky Sůvové a jejích koní, hřebce Double Docs Whiskey a klisny Dreamfinder Angel. V této disciplíně se předvádí tělesná stavba koní v soutěžním postoji a v pohybu. Vyžadují se poslušnost a souhra s předvádějícím.

ČESKÁ JEZDECKÁ FEDERACE

Funkcionáři, jak je (možná) neznáte

Sportovní ježdění by nemohlo existovat bez lidí, kteří věnují desítky hodin svého času organizační práci, aby složité soukolí jezdectví mohlo fungovat hladce bez skřípání a zádrhelů. Jsou to funkcionáři jezdeckých klubů, asociací či federací. Lidé, jejich jména většinou dobře známe, ale o nich samotných už toho leckdy příliš nevíme. Abychom to trošku napravili, požádali jsme je o vyplnění malého dotazníčku. Prvním z dotázaných je Ivan Černoch.

IVAN ČERNOCH (46 LET)
manažer reiningu v České jezdecké federaci

SW Vaše první setkání s koněm?
V jedenácti letech. Až do osmnácti let jsem byl členem oddílu moderního pětiboje, který vedl můj otec.

SW Kdy jste se ke koním vrátil?
Ve 28 letech mě zpátky ke koním přivedli kamarádi. Jezdil jsem ale jenom ve volném čase.

SW Kdy a proč jste začal závodit?
V roce 1999 a opět to bylo díky kamarádům, konkrétně Karlu Kubatovi, který mi byl trenérem a rádcem. Dodnes jsme dobří přátelé.

SW Jaké jsou vaše sportovní ambice?
Ty nejvyšší v rámci ČR a Evropy. Rok 2009 jsem sice vynechal z důvodu stěhování, ale letos bych si to rád vynahradil. Závodní sezóna začíná už v dubnu a připravuji se i na několik zahraničních startů.

SW Jaká byla vaše pracovní kariéra?
Působil jsem v různých obchodních firmách, které jsem ale nakonec opustil, protože si myslím, že člověk má dělat to, co ho baví.

SW Kdy jste začal pracovat u koní?
Profesionálně od jara 2001, kdy jsem nastoupil na Novou Ameriku jako manažer. Po čtyřech letech jsem si zde pronajal stáje a další čtyři roky jsem je provozoval.

SW Vaše současné působiště?
Ranch El Paso ve Svojeticích u Prahy, kde působím od roku 2009 opět jako manažer.

SW Kdo vás hodně ovlivnil?
Chuck Klipfel, se kterým jsem se v roce 2000 poprvé setkal na Nové Americe na kurzu reiningu. Tam jsme se spřátelili a dodnes se několikrát za rok setkáváme.

SW Váš největší „koňský" zážitek?
Účast v kurzu vedeném Shawnem Flaridou v Kreuthu v roce 2005. Shawn je jediným reinerem, který vyhrál více než 3 miliony dolarů. V roce 2009 se už popáté stal vítězem USA Futurity. Má neskutečné charisma a pro mě bylo poctou, že jsem byl vybrán jako jeden z dvanácti trenérů, kteří se kurzu mohli zúčastnit. A samozřejmě všechny starty v barvách reprezentace ČR.

SW Kolik koní vlastníte?
Momentálně jedenáct. Už devět let se věnuji chovatelské činnosti a jeden čas jsem měl spolu se svým společníkem více než čtyřicet koní.

SW Co vám život s koňmi přinesl?
To, čemu se říká job satisfaction – práce je mi koníčkem. V této branži působí spousta lidí, s nimiž se rád potkávám.

SW Co vám život s koňmi vzal?
Nic tak závažného, čeho bych musel litovat.

SW Jaká je vaše rodina?
Harmonická. Mám dvě krásné děti a nejkrásnější a nejtolerantnější ženu na světě.

SW Chybí vám něco?
Snad jen více času na ježdění na koni.

(ša)

SVĚT WESTERNU SE V ROCE 2010 STAL OFICIÁLNÍM PARTNEREM PRO RODEO CZECH ASSOCIATION (PRCZA), PROTO SE MŮŽETE TĚŠIT NA EXKLUZIVNÍ FOTOGRAFIE, ČLÁNKY A ZPRÁVY ZE ZÁKULISÍ AKCÍ, KTERÉ BUDE TATO ASOCIACE LETOS POŘÁDAT. VŠE, CO SE POJEDE POD JEJÍ HLAVIČKOU, NAJDETE TAKÉ U NÁS VE SVĚTĚ WESTERNU. BUDE-LI VÁS NĚCO O RODEU ZAJÍMAT, PIŠTE, PTEJTE SE A MY SE BUDEME SNAŽIT VÁM VE SPOLUPRÁCI S PRCZA ODPOVÍDAT.

NATIONAL BARREL HORSE ASSOCIATION CZ

NBHA CZ JE TU!!!

Dlouho očekávaná asociace, která by konečně zaštítila a spojila všechny milovníky adrenalinové disciplíny Barrel Racing v Čechách, je konečně na světě! Sice je teprve v plenkách, ale věříme tomu, že o nás brzy bude slyšet a že náš počet rychle vzroste!

Na začátek bychom rádi uvedli pár informací, co to NBHA vlastně je. National Barrel Horse Association (NBHA) je asociace, která zaštiťuje a podporuje disciplínu Barrel Racing v její domovské zemi – v USA. Ostatní země, které mají založenou vlastní NBHA, jsou pod záštitou International Barrel Horse Federation (IBHF), která přejala metody a pravidla od americké NBHA a aplikuje je při konání závodů v jednotlivých zemích.

TŘINÁCT NÁRODNÍCH ASOCIACÍ POD HLAVIČKOU IBHF

Pod hlavičkou IBHF je vedeno celkem 13 NBHA v různých státech rozprostřených po celém světě. Jsou to tyto země: Austrálie, Brazílie, Kanada, Francie, Čína, Maďarsko, Itálie, Mexiko, Panama, Španělsko, Švýcarsko, Holandsko a nyní i Česká Republika, kde vznikla National Barrel Horse Association of Czech Republic (NRHA CZ).

PLÁNY NRHA CZ PRO LETOŠEK

Co znamená založení NBHA CZ pro české jezdce? Jedním z hlavním cílů naší asociace je vytvořit širokou základnu jezdců, ale hlavně vytvořit pro tyto jezdce kvalitní zázemí. Další naší snahou bude zvýšit úroveň barrel racingu v Čechách, a to jak zkvalitnit vlastní závody, tak poskytnout jezdcům vzdělávací semináře, tréninkové kliniky se světoznámými trenéry apod. Jednou z dalších důležitých aktivit NBHA CZ je zjednodušení přístupu našich jezdců k mezinárodním závodům, jako je European Championship apod. Toto jsou naše hlavní plány pro letošní sezónu, avšak do budoucna můžete očekávat stále nová překvapení! A ještě jedno důležité upozornění: na závodech pořádaných NBHA CZ se bude vypisovat i Pole Bending.

KAM SE OBRÁTIT?

Prezidentem NBHA CZ je Milan Pata a viceprezidentkou Kristýna Tesařová. Vše kolem členství a finančních podmínek je pod kontrolou Petry Čechové a pokud byste měli jakékoliv otázky k seminářům, klinikám a zahraničním závodům, neváhejte se obrátit na Zuzanu Liškovou.

Všechny potřebné informace o aktivitách NBHA CZ naleznete na našich internetových stránkách www.nbha.cz.

Petra Čechová

NATIONAL BARREL HORSE ASSOCIATION OF CZECH REPUBLIC

PŘEDSTAVUJEME THE NATIONAL BARREL HORSE ASSOCIATION

- NBHA se sídlem v americké Augustě je největší barrel racingová organizace na světě. V roce 1992 způsobila v barrelovém světě převrat díky průkopnickému divizovému systému, který umožňuje jezdcům všech úrovní vyhrát finanční odměny a jiné ceny v barrelovém závodě.
- Základem celé NBHA je používání tzv. 4D systému (formátu) při závodech. Takto rozdělený barrelový závod do jednotlivých divizí poskytne skutečně všem jezdcům – od začátečníků po profesionály a od mladých jezdců po seniory – šanci závodit, učit se a být úspěšný v barrel racingu. Systém tak podporuje jezdce ve zlepšení jejich jezdeckých dovedností a v posunutí se do vyšší divize, ale zároveň jim dává šanci být konkurenceschopný na své úrovni.
- NBHA má po celém světě více než 23 000 členů. Členové NBHA mohou závodit na krajské, národní, mezinárodní a světové úrovni. Hlavním cílem NBHA soutěží je kvalifikovat jezdce do prestižního závodu NBHA World Championship. The Youth and Teen World Championship (děti a mládež) se koná pravidelně poslední víkend v červenci a Open and Senior World Championship (otevřená třída a třída pro seniory) startuje každoročně v říjnu.

(pč)

DAVE WESTERN GUNS AND AMMUNITION

★ MALOOBCHODNÍ PRODEJ ★ VELKOOBCHODNÍ PRODEJ ★

SPECIALISTA NA WESTERNOVĚ, PERKUSNÍ A KŘESADLOVĚ ZBRANĚ

A DOPLŇKY: PRACHOVNICE, ZÁSOBNÍKY NA PERKUSNÍ ZÁPALKY, KLEŠTĚ NA ODLÍVÁNÍ STŘEL, PŘEBÍJECÍ LISY, KOKILY, PERKUSNÍ ZÁPALKY, ZÁPALKY NA PŘEBÍJENÍ, NÁBOJE, NÁBOJNICE, ČISTÍCÍ SADY, DIOPTRY, DOBOVÉ OPTIKY, OPASKY A HOLSTRY, KLOBOUKY, WESTERNOVÉ OBLEČENÍ...

DAVE WESTERN GUNS Praha
ul. Opletalova 6, Praha 1
tel.: 224 247 470, fax: 224 247 471

DAVE WESTERN GUNS Most
ul. ČSA 76, Most
tel.: 476 100 393, mobil: 602 625 044

★ E-MAIL: INFO@ZBRANE-DAVE.CZ ★ WWW.ZBRANE-DAVE.CZ ★

SVĚTOVÝ ŠAMPIÓN VE VRHÁNÍ NOŽEM

Mike Alamo Bainton

Jmenuje se Mike Alamo Bainton a je mu 67 let. Vloni v říjnu získal už poněkolikáté světový titul ve ve Světovém poháru International Knife Throwers Hall of Fame (IKTHOF), který se konal v texaském Austinu. Za sebou nechal zbývajících 35 soutěžících z Evropy a USA a vytvořil nový světový rekord 260 bodů podle pravidel vrhačů nožů IKTHOF. A pak se řekne, že když má někdo na zádech šest křížků, nemůže být šampiónem!

SW Kdy jste začal s vrháním nožů?
Před osmi lety, v únoru 2002.

SW A během pár let jste vystoupal až na špičku této disciplíny? Jak tvrdě jste musel trénovat, abyste toho dosáhl?
Když jsem začínal závodit, vrhal jsem 500-800 nožů denně sedm dní v týdnu na svém ranči v Austinu. To jsem dělal celých pět let, což vysvětluje mých 17 vítězství na mistrovství světa a 30 na oblastních mistrovstvích. Samozřejmě jsem nebyl vždy mezi vítězi na všech akcích, ale vždy jsem měl dobré výsledky.

SW Proč jste se rozhodl přestat závodit?
Toto rozhodnutí jsem udělal po loňském mistrovství světa 2009. Nyní se chci věnovat pořádání závodů v USA. A někdy v budoucnu možná také v Evropě. Propaguji vrhačství po celých Spojených státech a byl jsem požádán, abych vedl soutěže ve vrhání nožů při Single Action Shooting Society (SASS). Tato organizace má kolem 100 000 členů po celém světě.

SW Takže už netrénujete?
Trénuji stále - na semináře a na speciální vystoupení. Už ale ne každý den, jen třikrát, čtyřikrát týdně.

SW Kolika soutěží jste se během své vrhačské kariéry zúčastnil?
Více než šedesáti soutěží.

SW Vraťme se ještě k vaší sportovní kariéře. Která ze získaných cen má pro vás největší hodnotu?
Sedmnáctkrát jsem vyhrál světový turnaj Belt Buckles. Toho si velmi cením.

SW Měl jste nějaký vzor?
Měl a tím byl Jim Bowie.

SW Vrhal jste svými vlastnoručně vyrobenými noži?
Ne. Mám sbírku vrhacích nožů čítající více než 4000 exponátů a všechny jsou od firmy Bowies. Používám různé nože pro exhibice a pro turnaje.

SW Máte nějaký svůj speciální styl vrhání?
Používám rotační metodu vrhání. Na mistrovství světa nebo na jakékoli akci zde ve Spojených státech vrhám za čepel zpoza čáry ve vzdálenosti dvou metrů – to je tzv. půl rotace (half spin), za rukojeť ze vzdálenosti tří metrů – tzv. plná rotace (full spin), za čepel ze vzdálenosti čtyř metrů – tzv. jeden a půl rotace (one and half spin), za rukojeť ze vzdálenosti pěti metrů – tzv. dvojrotace (two spin) a za čepel ze vzdálenosti šesti - dvě a půl rotace (two and half spin).

SW Jaký je rozdíl mezi americkými a evropskými závody ve vrhání nožem?
My jsme v USA v IKTHOF převzali evropské terče a používáme nyní metry místo stop. Rozdíl ale přetrvává v tom, že vrháme tři nože z pěti vzdáleností na tři terče, tedy dohromady 15 nožů na kolo. To se opakuje celkem čtyřikrát, všechna kola jsou pak sečtena. V minulosti jsme v USA měli tříbodový střed (bulls-eye) a kolem něho dva kruhy - dvoubodový a jednobodový. Vloni jsme na mistrovství světa převzali evropský bodovací systém, tedy pětibodový bodový střed a kolem něho čtyři kruhy – čtyřbodový, tříbodový, dvoubodový a jednobodový. To nám umožňuje vrhat tři nože místo pěti. Jsme tímto novým systémem nadšeni, jenže Evropané bohužel nechtějí házet z pěti vzdáleností. Na každé samostatné mistrovské akci si vybrali házení pouze ze tří vzdáleností, což je pro budoucnost vrhání nožů velmi nešťastné.

SW Co s tím?
Jako výkonnému řediteli The International Knife Throwers Hall of Fame mi jde o to, aby na celém světě platila stejná pravidla. A chceme-li zařadit vrhání nožů mezi olympijské disciplíny, což je mým vysněným cílem, musí být tato pravidla všude stejná. Proto jsem vloni na podzim navštívil Evropu, abych se pokusil tohoto sjednocení dosáhnout, ale nepodařilo se mi to. Budu se však o to snažit i nadále.

SW Když jste cestoval po Evropě, navštívil jste také Českou republiku?
Ne, v České republice jsem ještě nebyl. Rád bych ji ale během příštích dvou let navštívil, pokud to můj program a finance dovolí.

SW Co plánujete na letošní rok?
Zajistit konání soutěží ve vrhání noži na různých místech v Las Vegas, Nevadě, End of Trail v Novém Mexiku, oblastní vrhání ve Phoenixu, Arizoně, New Jersey, Ohiu a v Texasu. Také chci navštívit Itálii, kde se v září koná evropské mistrovství ve vrhání, a opět se pokusit o sjednocení evropských a amerických pravidel vrhání nožů.

SW Co byste doporučil mladým začínajícím vrhačům?
Ať si najdou někoho, kdo jim ukáže, jak házet, a ať soutěží tak často, jak jen to bude možné. Ať si udělají čas na trénování a ujistí se, že vrhají noži, které jsou pro ně vhodné.

SW Prozradíte nám na závěr své motto, které v životě vyznáváte?
Násilí je slabost a soucit je síla.

Děkujeme za rozhovor.

Robert Mahovský

CHAMPION OF THE WORLD IN KNIFE THROWING MIKE ALAMO BAINTON

His name is Mike Alamo Baiton and he is 67 years old. Last year in October he won for several times the world title in the World cup International Knife Throwers Hall of Fame (IKTHOF) which was held in Austin, Texas. He defeated 35 competitors from Europe and USA and he made a new world record of 260 points according to the knife throwers rules IKTHOF. So even in 60 you can be a champion.

SW When did you start throwing knives?
I started 8 years ago in February, 2002.

SW So and during few years you became one of the bests? How hard did you have to practice?
When I started throwing in 2002 I threw 500 to 800 knives per day seven days a week at my range here in Austin. I did this for a period of 5 years which accounts for my winning 17 World Championship events and 30 regional championships. I of course have not always been in the winners bracket in all events but have done well in competitions.

SW Why did you stop competing?

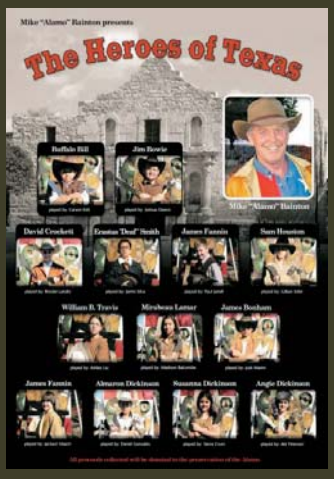

I have retired from competing at the World Championships in Austin in 2009 and will now devote myself to running competitions all over the US and hopefully someday Europe. I promote knife throwing all over the United States and have been asked to run the Single Action Shooting Society knife throwing competitions. SASS has one hundred thousand members World wide and are starting to throw knives in each of their many gatherings or events throughout the US and the World.

SW And you don´t practice anymore?
I still practice for seminars and special appearances but not everyday probably three to four times a week.

SW How many competitions have you participated at?
Over sixty competitions.

SW Which prize is for you the best one? Where and when did you receive it?
I have received 17 World Championship Belt Buckles. And that is very valuable for me.

SW Did you have an idol?
Yes, I did. It was Jim Bowie.

SW Do you throw with knives made by yourself?
No, I have a collection of over 400 throwing knives all of them Bowies and I throw various knives for exhibition and competitions.

SW Do you have some special style for throwing knives?
I use the spin method of knife throwing. At the world championships or any event here in the US I throw from the blade from behind the 2 meter mark which is called a half spin, by the handle from beyond the 3 meter mark, this is called a full spin. By the blade beyond the 4 meter mark this is called one and a half spin, by the handle from beyond the 5 meter mark this is called two spin and from the blade beyond the 6 meter mark which is called two and a half spin.

SW Is it different to participate at competition in the USA and in Europe?
We here in the US at the IKTHOF have changed to European targets and now use meters instead of feet. The only difference at this point is we throw three knives from 5 distances at three targets for a total of 15 knives per round . We do this a total of four times all the rounds are then added up for a total of points out of three hundred. We have always in the past in the US had a three point bulls-eye a two point outer ring and a one point ring outside of that. At this year´s World Championship we have gone with the European scoring system of 5 point bulls-eye 4 point ring 3 point ring a 2 point ring and a 1 point ring which allows us to throw three knives instead of five. We love the new system but unfortunately the Europeans will not throw the five distances. Instead they choose to throw 3 distances each a seperate Championship event, very unfortunate for the future of knife throwing.

SW What to do with it?
My goal as the Executive Director of the IKTHOF is to have the same rules all over the world so that we all can prepare for the World Championship using the same rules. And if we are ever going to have knife throwing in the Olympics, which is my ultimate goal, we must have the same rules the world over.

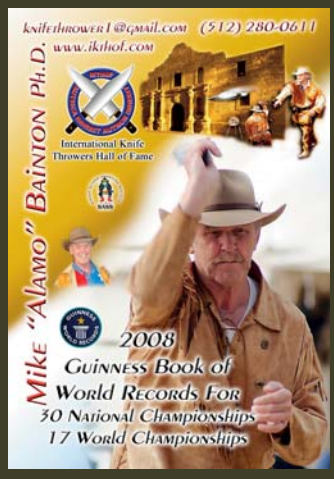

I flew to Europe this fall but have failed so far. I will however keep trying until this goal is reached.

SW When you were in Europe did you visit Czech Republic too?
No, I have never been to the Czech Republic yet. I would like to visit the Czech Republic within the next two years if my schedule and finance allow it.

SW What do you plan for 2010?
My plan is to run the knife throws for different venues in Las Vegas Nevada, End of trail in New Mexico, Regional throws in Phoenix Arizona, New Jersey, Ohio and Austin Texas. I also plan to go to Italy to the European throw next September again to try to unify the European knife throwers with the US knife throwers.

SW What would you like to recommend young throwers?
Find someone to show you how to throw and compete as much as possible, make the time to practice and make sure you are throwing the right knives for you.

SW Can you share your life´s motto?
My life motto is: Violence is weakness and compassion is strength.

Thank you for the interview.

Irena Zajíčková, Martina Plischková
Foto: archiv Mike Bainton

PISTOLNÍK ŠŤASTNÝ LUKE:

Rychlejší než vlastní stín

Ve světě komiksu žijí dva hrdinové, jejichž popularity nedosáhla žádná ze stovek dalších postaviček kreslených seriálů. Vedle sci-fi Asterixe je to pistolník, který tasí svůj kolt rychleji než jeho vlastní stín. Jmenuje se Šťastný Luke.

Otcem tohoto výjimečného mistra v tasení revolveru je belgický malíř Maurice de Bévere (1923), který však proslul spíše pod uměleckým pseudonymem Morris. Vystudovaný právník, jehož více než svět paragrafů přitahovala práce v animovaném filmu a ilustrování časopisů, vytvořil postavičku Šťastného Luka v roce 1946 v parodickém seriálu Arizona 1880. Morrisova komiksová postavička nebyla nikdy – na rozdíl od jiných kreslených hrdinů z Divokého západu – větry ošlehaným, ramenatým a přitažlivým kovbojem s jiskrou v oku, který v duchu westernových „happy-endů“ pojme za choť dceru bohatého rančera. Šťastný Luke (v originále Lucky Luke) je vyzáblým flegmatikem, jehož životním údělem je pronásledování zločinného klanu bratrů Daltonových. Ruka zákona poslala sourozenecký gang mnohokrát za katr, lumpové však vždy dokázali ze šatlavy uprchnout. Ať však Daltonové zmizeli kamkoliv, v jednom si mohli být vždy jisti – Šťastný Luke jim byl vždy v patách!

Trvalými společníky Šťastného Luka na této nikdy nekončící cestě jsou filozofující kůň Jolly Jumper a psík Rantanplan, zvíře stejně věrné jako pitomé.

Do zpracování příběhů svérázného pistolníka, který je svým charakterem v lecčem podobný našemu Limonádovému Joeovi, se Morris pustil naplno v roce 1947. Za více než padesát let pak vytvořil osm desítek sešitů unikátního komiksu, který byl přeložen do třiceti jazyků a dosud vyšel v nákladu 300 miliónů výtisků!

S pomocí týmu spolupracovníků a scénáristů se Morrisův Lucky Luke dostal ve druhé polovině 70. let i na filmové plátno. Po dvou celovečerních filmech Daisy Town a Balada o Daltonech se přihlásila o slovo i televize. Pro vysílání byla vytvořena série 26 půlhodinových dobrodružství Šťastného Luka. Po třetím filmovém zpracování slavného komiksu byla na obrazovky uvedena další 26dílná série kratších příběhů. Nakonec na prahu třetího milénia stanul neohrožený pistolník Divokého západu tváří v tvář virtuální realitě jako hrdina několika počítačových her.

Na stříbrném plátně ovšem Šťastný Luke dostal i podobu skutečného pistolníka z masa a kostí. Jeho představitelem v desítce originálních spaghetti-westernů se stal hvězdný Terence Hill. Další pomník fenoménu proslulé komikové postavičky byl vybudován poblíž portugalské metropole Lisabonu. Tam byl v roce 2002 otevřen zábavní park Palmela. Vyrostl na ploše 80 hektarů a jeho kulisy jsou jako vystřižené z kreslených seriálů, které už více než půl století baví malé i velké milovníky westernové romantiky.

Autor komiksu Maurice de Bévere byl za své dílo oceněn řadou výtvarných i filmových cen. Uznání od věhlasné mezinárodní organizace se však dostalo i samotné kreslené postavičce: Stalo se tak v roce 1988, kdy Lucky Luke obdržel medaili Světové zdravotnické organizace (WHO). Prestižní instituce vyznamenala kresleného westernového hrdinu poté, co po více než čtyřiceti letech přestal kouřit! Šťastný Luke se rozloučil s nezbytnou cigaretou na spodním retu a místo ní žmoulá v ústech stéblo prérijní trávy…

Miluše Janovová

Foto: Archiv autorky

MARTIN ŽÁK:

Zápisky osamělého poutníka s autoharfou

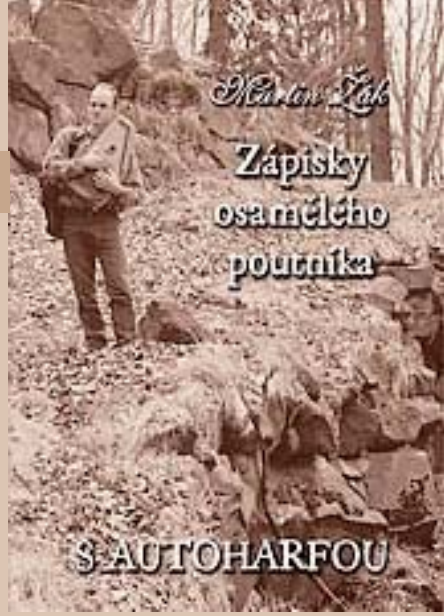

Jméno Martina Žáka snad nikdy nefigurovalo na žebříčcích countryových hitparád. Přesto v široce rozvětveném žánru C&W, jehož melodie se linou napříč českou kotlinu všemi směry, patří Martinovy hudební aktivity ke zcela ojedinělým úkazům.

Už půldruhého desetiletí je jako interpret nejvýznamnějším představitelem dřevního stylu old-time music. Navíc – a to je ještě podstatnější – ze studnice jeho vydavatelství Country Home proudí nepřetržitě ediční bystřina publikací a instruktážních nahrávek, která tyto historicky nejstarší a nejhlubší kořeny country music zájemcům nejen odhaluje, ale zejména představuje jejich trvalou životní mízu, sílu i podmanivost.

Po výpravné knize Banjo dávných horalů, farmářů, kovbojů, tuláků a jiných dobrodruhů představuje autor (opět trochu nezvykle, tentokrát však skromněji) jiný hudební nástroj blízký svému srdci – autoharfu. S tímto poměrně řídce se vyskytujícím instrumentem se vydává přes Atlantik pátrat po dalších drobných střípcích z osadnických časů.

Kniha je nejen osobní zpovědí jednoho osamělého poutníka narozeného ve znamení věčného hledání, ale obsahuje i mnohá fakta dosud opomíjená a souvislosti zřídka vyslovované. Ty se netýkají jenom hudební oblasti, ale i způsobu života dávných horalů, jejich životních postojů a hodnot i souvislostí s historicko-společenskými aspekty osidlování Severní Ameriky.

V užším zaměření na horalskou muziku, v níž našla autoharfa uplatnění, Martin Žák vysvětluje, co to vlastně autoharfa je. Pro mnohé je totiž název tohoto nástroje synonymem pro „menšího bratříčka“ klasického koncertního monstra, s nímž však autoharfa nemá nic společného. Potřebu této osvěty vyjádřil trefně v dopise autorovi známý horal, metodik skautské výchovy a literát Miloslav Nevrlý, když napsal: „Díky této ´poutnické knížce´se jistě mnozí dovědí, že autoharfa není ona zlatem zářící, obrovská železná věc, na kterou krásně oblečené dámy zdobně hrají začátek Vltavy Smetanovy Mé vlasti a která je tak těžká a neskladná, že je nutno ji dopravovat autem. Nýbrž že je to nevelký, ale umnou rukou zhotovený dřevěný nástroj, který rozjasňuje za mořem již druhé století lidem duše a se kterým se poutník může lehce a svobodně loudat dalekými kraji a dělat radost svým posluchačům.“

Všudypřítomná autoharfa, jediná poutníkova společnice a svědkyně, zaznívá pak v každém z drobných příběhů, které jsou na 168 stranách praktického formátu 19 x 12 centimetrů (tak akorát do poutnické brašny) napsány velice živým a příjemným stylem a jazykem. Snad i proto jakoby melodické tóny nástroje podbarvovaly celý sborníček Žákových textů, které ještě doplňují snímky z podivuhodné cesty i starobylé rytiny.

I když se nejedná o školu hry na tento nástroj, knížka je napsána tak, že jistě v mnoha čtenářích probudí hlubší zájem o autoharfu. Od tohoto zájmu pak bývá často už jen krůček k vyhledávání dalších informací, jež mohou vést i k samotné hře.

(yan)

Foto Kateřina Karbusická a archiv

CO JE AUTOHARFA?

- Autoharfa je strunný hudební nástroj, který pomocí klapek umožňuje vypnout v systému specificky naladěných – zpravidla sedmatřiceti – strun ty, které v danou chvíli nejsou potřebné k rozeznění akordu.
- První nástroje tohoto typu byly zkonstruovány ve druhé polovině 19. století. Využívají se pro melodický doprovod zejména k písním stylu hillbilly (old-time music) a tradiční country. K popularitě autoharfy přispěla výrazně Mybelle „Mother“ Carterová, členka průkopnické kapely Carter Family a matka pozdější manželky Johnnyho Cashe – June Carter. Prvním propagátorem autoharfy na české scéně country music byl František Pátek, dlouholetý člen skupiny Fešáci. Nyní v jeho stopách kráčí právě Martin Žák.

(sj)

Vítězná bitva Daniely Kroupové aneb Čeští kovbojové v arizonské poušti

Film Úplně první kovboj je příběhem party českých kluků a jejich cesty za snem. Je to poměrně zábavné vyprávění, plné napětí a překvapení. Není to klasický dokument, jaký znáte z televize, ale filmový příběh se vším všudy. „Nudit se určitě nebudete," říká režisérka filmu Daniela Kroupová, se kterou jsme si o něm povídali.

SW Jak a proč se u vás zrodila myšlenka natočit film o českých rodeových jezdcích?
Můj původní záměr bylo zmapovat svět českých kovbojů, objevit fenomén „český cowboy", kdo to je a kde se tady - ve střední Evropě, zemi tak vzdálené prériím, skalnatým horám a divokým koním - vzal. Je přece unikátní, že se u nás skupina lidí vztahuje ke kultuře, která nám není vlastní a která k nám dlouho proudila jen prostřednictví filmů a literatury. Myslím, že to souvisí trochu s takovým neoromantismem a s představou člověka a jeho koně ve volné přírodě. Něco, co v každém z nás přežívá už od dětství. A to mám ráda.

SW Část filmu se točila v Americe. Proč?
Možnost konfrontace člověka-kovboje s jeho ideálem-Amerikou a tamním způsobem života mi přišla dost zásadní. Proto jsem myšlenku na Ameriku měla od samého začátku. Strašně jsem chtěla točit dokument „on the road" (na cestě) a u toho stavět své hrdiny do nových, nečekaných situací.

SW Kolik vody uteklo od zrodu nápadu do začátku natáčení?
Více než tři roky. Nejdříve jsem se seznámila s lidmi kolem Westerners International (WI) a jezdila jsem na jejich rodea. Až mnohem později jsem se dostala ke klukům, co se věnují bullridingu. Ovšem prvotní nadšení pro téma „kovboj" se dostavilo ještě za mých aktivních studií na FAMU. Točila jsem tehdy dokumentární cvičení Ženy koní, film o vztahu žen a koní, který jsem vnímala jako velmi specifický (a pořád si myslím, že ženské mají ke koním hodně zvláštní přístup). V rámci natáčení tohohle filmu jsem byla s kamerou a svým miništábem účastna akce Americké rodeo, pořádané Jiřím Lamplotem v pražské T-mobile aréně. Zanechalo to ve mě velkolepý dojem. Mohli jsme se štábem i do zákulisí, což bylo skvělé. Skvělí byli ale hlavně divocí koně a býci - ten adrenalin, emoce, chvilky napětí, kdy se to láme a vy nevíte, bude-li vítězem zvíře, nebo člověk… Dokonce i můj štáb, v té době již značně znuděný návštěvami stájí a domácnostmi koňařek, najednou ožil. Tak jsem pochopila, že mám před sebou něco, co je hodno většího filmového pojednání. Bohužel v době, kdy jsem na velký dokument konečně sehnala peníze, byl tým lidí Cowboys, co vyprodával americkým rodeem velké sportovní haly, zrušen. Jejich aktivita byla údajně v rozporu s českým zákonem a zájmem tzv. ochránců zvířat. Jiří Lamplot z toho možná odešel s pěknou pokutou a já se jen udiveně ptala: Proč?!

SW Co pro vás bylo při přípravě na film nejtěžší?
Nejtěžší bylo sehnat peníze, najít dobré spolupracovníky a motivovat je k tomu, že film, který točíte, má smysl. Nešlo jen o to odvést svoji práci, ale dát tomu i něco navíc. U zrodu projektu jsem stála společně se svou sestřenicí Petrou Hanzelkovou, která působila

jako hlavní producent projektu a byla podobně jako já pro tu věc zapálená. Spolu jsme to táhly ty první dva roky asi nejvíc, protože nás to bavilo a projektu jsme věřily. Pak jsme potkaly produkci Golden Dawn a Dana Tučka, kterému se náš šílený projekt zamlouval a šel do toho s námi.

SW Kde všude jste točili?

Přestože jsme v rámci obhlídek natáčeli na četných rodeích pořádaných v rámci WI, nakonec se hlavní centrum natáčení přeneslo na ranč Milana Cejpa do Libchav, kde se jezdili býci i divocí koně. Další hlavní lokací se stalo město Kingman a jeho okolí ve státu Arizona, USA. Natáčeli jsme nejvíce během let 2008 a 2009.

SW Podle čeho jste si vybírala české herce-jezdce pro svůj film?

Chtěla jsem bullridery, čili „bejkaře“, protože to, co dělají, je zároveň spektakulární a zároveň úplně archetypální, prazákladní – ten souboj člověka s býkem. Chtěla jsem partu mladých kluků, kteří si za něčím jdou. Přesto mě mrzí, že nebyly peníze na filmy dva. Myslím, že historie českého westernu zaslouží ještě samostatné pojednání.

SW Jak se vám s nimi pracovalo?

Nebudu říkat, že to bylo vždycky jednoduché, i když s mnohými z kluků jsme navázali kamarádství snad na celý život. Od začátku však tomu projektu ne všichni úplně věřili - já jsem byla začátečník a spíš jsem působila jako naivní holka než zkušený režisér.

SW Zažila jste při natáčení nějakou „horkou chvilku“?

Těch nebylo málo a skoro bych řekla, že celé to natáčení byla jedna horká chvilka! Jako začátečník jsem bojovala s mnoha faktory, se kterými snad už na dalším filmu válčit nebudu. Taky kluky bullridery jsem od zániku Cowboys zastihla v dost „depresivním“ stavu. Myslím, že náš film do jisté míry přispěl k tomu, že se zase začalo intenzívně trénovat, že dostali skutečnou radost z toho, co dělají. Ne že by bez nás nefungovali, to ne, u Milana Cejpa tréninky probíhaly, ale přece jen je nápad s Amerikou trochu víc „nakopl“ a probudil k životu. Když viděli náš zájem, tak možná pochopili, že to, co dělají, má smysl, že to není zbytečné. V Americe pak perných chvilek bylo mnohem víc. Na všech se podepsalo vedro, únava a časový posun. Natáčení v arizonské poušti bylo náročné.

SW Vyvážily perné chvíle také nějaké veselé či úsměvné zážitky?

Samozřejmě. V závěrečné titulkové sekvenci našeho filmu uvidíte, že kluci žádnou srandu nezkazí. Bohužel všechno se do filmu dostat v plné délce nemohlo.

SW Jak se vám pracovalo s partnery na americkém ranči?

Komunikace byla někdy obtížná, ale jen do té chvíle, než Američané pochopili, že natáčení má své zákonitosti a že není možné ráno naložit kluky, odvést je někam daleko do pouště a večer nám je vrátit unavené a špinavé. Že taky potřebujeme zaznamenávat, co se děje, být s nimi, a že naše tempo přípravy je se vší technikou poněkud jiné než jen hodit sedlo na koně a vyrazit. Američané se zkrátka rozhodli, že české kovboje i nás úplně zničí. Naštěstí se jim to nepovedlo, neb český člověk leccos vydrží.

SW V jaké fázi je teď zpracování filmu? Kdy ho budou moci diváci vidět?

Film je téměř hotový. Dělají se poslední kosmetické úpravy, barevné korekce a připravuje se online. Co bude s filmem dál, to je ještě v řešení. Budeme jej nabízet veřejnoprávní televizi, která o něj ve fázi vývoje nejevila zájem, a to i přesto, že film získal grant Státního fondu, grant programu Media a prošel prestižním workshopem Ex Oriente. Což jsou podmínky, které má málokterý z tuzemských dokumentů. Jinak hlavním cílem našeho filmu budou filmové a dokumentární festivaly, nejen domácí, ale převážně ty zahraniční. Zvažujeme možnost české filmové distribuce, aby diváci mohli vidět film v menších českých kinech.

SW Pustila byste se do tohoto projektu znovu, kdybyste věděla, co všechno vás čeká?

Určitě. Ale v mnoha ohledech bych jednala jinak s tím nadhledem, který dneska mám. Ale to je jako ptát se vojáka po bitvě... která naštěstí v našem případě byla vítězná.

Irena Šatavová

Foto: Archiv Daniely Kroupové

dopisová rubrika

DESPERADO SLAVÍ 11 LET!

Naše taneční a westernová skupina Desperado z Kolína a Českých Budějovic se již jedenáctým rokem „prohání na svých koních" po českých luzích a hájích. Náš mladý soubor chlapců a dívek prakticky z celé ČR objíždí se svým programem řadu akcí. Vidět nás můžete např. na ranči Dalu u Čáslavi, na akcích v Strnadovského Mlýnech u Sedlčan, na večeru orientálních tanců Bellydance akademy night v Kolíně či při otevírání turistické sezóny v Českých Budějovicích, kterou pořádá Jihočeské pohádkové království. Pro letošní rok soubor připravujeme nové vystoupení na irské taneční téma, ale také westernovou módní přehlídku.

Pro čtenáře Světa westernu jsme připravili u příležitosti našich jedenáctých narozenin speciální slevu z ceny vystoupení, a to ve výši 11 % (tato částka bude odečtena ze samotného vystoupení, nikoliv z cestovních nákladů). Podkladem pro poskytnutí slevy je kupón otištěný na této stránce.

Martin Štulla

KUPÓN 11% SLEVA

naše soutěž

Symbolem tradicionalistického proudu country music se zaměřením na westernovou tematiku se u nás stala píseň Mirka Hoffmanna Mám kovboje cejch. O svém osobním životě i umělecké dráze autor píše ve své autobiografické knize Totem boha srandy, která však už v běžné knihkupecké síti je rozebrána. Přesto existují dvě cesty, jak je možno ji získat: buď si ji můžete objednat z uvolněné limitované zásoby Akademie country music (tel. 602 696 725, e-mail: zelenaci.mh@seznam.cz, nebo ji vyhrát v našem čtenářském kvízu.

JAKÁ JE SOUTĚŽNÍ OTÁZKA?

Věrným souputníkem Mirka Hoffmanna v sestavách všech tří skupin, v nichž působil (White Stars, Greenhorns, Zelenáči), je zpěvák, který kromě vlastního nezaměnitelně podbarveného vokálního projevu je i výjimečným parťákem pro druhý hlas. Své brilantní sólové i tandemové pěvecké schopnosti prokázal v bezpočtu písní (Mám kovboje cejch, Sedm španělských andělů, Dál to táhnu už pár pátků, Šerif Gray…). Dokážete určit jméno countrymana, který s Mirkem Hoffmannem působil v letech 1968 – 1970 v sestavě White Stars, od roku 1974 byl členem Greenhorns a po roce 1990 se stal jednou z opor Zelenáčů Mirka Hoffmanna?

Jde o:
a) Tomáše Linku
b) Pavla Krále
c) Václava Limberka

Své odpovědi zasílejte e-mailem na adresu **info@svetwesternu.cz** do 31. května 2010. Jména výherců zveřejníme v předprázdninovém vydání našeho magazínu. Na letní dovolenou bude kniha Totem boha srandy Mirka Hoffmanna jistě příjemným čtením.

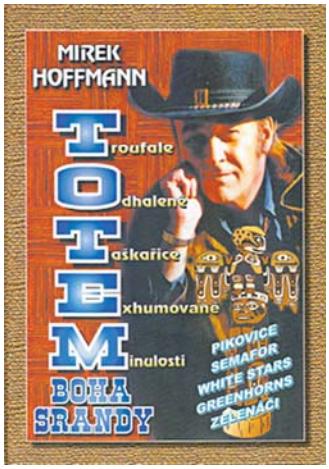

VÝHERCE SOUTĚŽE Z MINULÉHO ČÍSLA

V minulém čísle jsme vám položili soutěžní otázku, který zpěvák nazpíval na počátku 70. let jako první píseň Crying Time s českým textem Jiřího Štaidla Jsem na světě rád. Naším výběrem tří interpretů jste se nenechali zmást a všichni odpovídali správně, že to byl Karel Gott. CD Greenhorns nazvané Bůh mi seslal krásný ráno poputuje za Vladimírem Buchtou do Břustkova, na kterého se při losování usmálo štěstí. Tak ať tě, Vláďo, hezké melodie Greenhorns potěší! Gratulujeme a všichni ostatní mají šanci si znovu zasoutěžit a získat knížku Mirko Hoffmanna Totem boha srandy.

(yan)

HLEDÁME DOPISOVATELE, EXTERNÍ REDAKTORY A FOTOGRAFY

Píšete rádi a oslovuje vás široké téma westernu? Pokud ano, staňte se naším dopisovatelem či externím redaktorem! Uvítáme vaše články z westernových akcí, které jste navštívili, či můžeme spolupracovat pravidelně při přípravě jednotlivých čísel Světa westernu. Nabídka platí i pro ty z vás, kteří rádi fotografují.

Ozvěte se nám na info@svetwesternu.cz, rádi vás mezi sebou uvítáme!

Irena Šatavová

Manažer projektu: Robert Mahovský
Šéfredaktorka: Irena Šatavová, redakce@svetwesternu.cz
Redaktoři: Slavomil Janov, Petra Kupková
Externí spolupracovníci: Martina Malinová, Lenka Hegrová
www.svetwesternu.cz
E-mail: info@svetwesternu.cz
Tel.: +420 777 816 407
Nevyžádané příspěvky a fotografie se nevracejí. Za obsah příspěvku a jeho původnost ručí autor. Redakce si vyhrazuje právo příspěvky redakčně upravovat, krátit, případně komentovat. Přetištění článků a fotografií bez souhlasu redakce není dovoleno.
© Svět westernu

TEXAS CONNECTION

Koňské boxy
Horse stalls

jednoduše a prakticky, žádné zbytečnosti
simple and practical...

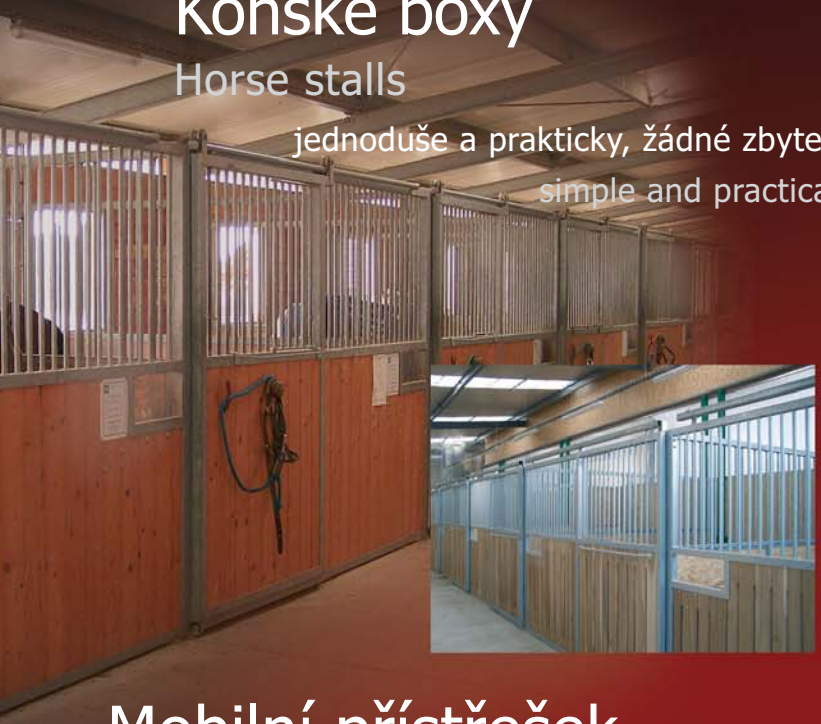

Ohradní panely
Fence panels

všichni je znají,
všichni je potřebují...
everyone know them...

Mobilní přístřešek
Mobile shelters

jednoduché a praktické řešení...
practical solution...

Krmelec - kulatý sítěný
Feeders

levné řešení pro velkou úsporu...
cheap and economic...

Texas Connection s.r.o., Karlštejnská 208, 252 17 Tachlovice, tel.: 311 361 115, fax: 311 361 116, info@kone-skot.com

www.kone-skot.com

SW

Svět Westernu
The World of Western

Životní styl

Westernový

časopis

Informační

portál

Přátelství

svetwesternu.cz